

Pomlad 2011
letnik 8

Podjetništvo za nove generacije

Bilten IPMMP podjetništvo

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij

Inštitut za podjetništvo
in management
malih podjetij

Ekonomsko - poslovna fakulteta
Univerza v Mariboru
Razlagova 14, 2000 Maribor

Bilten IPMMP podjetništvo
Podjetništvo za nove generacije

Izdajatelj

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij
Ekonomsko-poslovna fakulteta
Univerza v Mariboru
Razlagova 14
2000 Maribor

Glavna in odgovorna urednica

Karin Širec

Sodelavci

Miroslav Rebernik, Jožica Knez-Riedl,
Barbara Bradač Hojnik, Zdenka Ženko, Matej Rus,
Katja Crnogaj, Simon Ravnič, Nataša Rus, Tadeja Rak,
Tadeja Horvat, Eva Kaučič, Anja Šumah, Niko Brecl,
Andreja Kolar, Zoran Stamenčić, Antonjana Šuc, Hana Sudar

Lektor

Igor Rižnar

Oblika in prelom

Silvo Plešnik

Tisk

Uni Založba d.o.o.

Naklada

1000 izvodov

ISSN 1581-7733

ISBN 978-961-6802-03-1

IPMMP

6 Mejniki Katedre

doc. dr. Ksenja Pušnik (1973 – 2011)

prof. ddr. Matjaž Mulej – 70-letnik

Če delaš s srcem, se vsake sanje lahko uresničijo

Interes po presežkih in želja po več

12 Znanstveno-raziskovalno delo inštituta

Poglavja v tujih znanstvenih monografijah

Še zmeraj smo raziskovalni IPMMP

Zlati znak univerze

Soupravljanje mednarodne mreže ECSB

Global Entrepreneurship Monitor 2010

Slovenski podjetniški observatorij 2009/10

PODIM tokrat o izzivih izgradnje globalnih podjetov

22 Študijski programi Podjetništvo

Predstavitev študijskih programov Podjetništvo

24 Uspehi naših diplomantov

Pasivni pristop in čakanje na nebeško mano je premalo

Lastne izkušnje porodile idejo za uspešno podjetje

Managerka v skrbi za življenja vredno okolje

Od študenta podjetništva do zmagovalca Start:up Slovenija

Študentski prispevki**33 Dosežki naših študentov**

Marko Kašan - manager prihodnosti

Doktorski seminar – odkrijte svoj kreativni potencial

Mednarodna delavnica o trajnostnem razvoju

38 Študijska praksa

Kako sem pa jaz pristal na Podjetništvu...

Podjetniška praksa kot poglobitev dosedanjih

izkušenj in pridobitev novih

Študij v Atenah skladen z grško kulturo

44 Dogodki

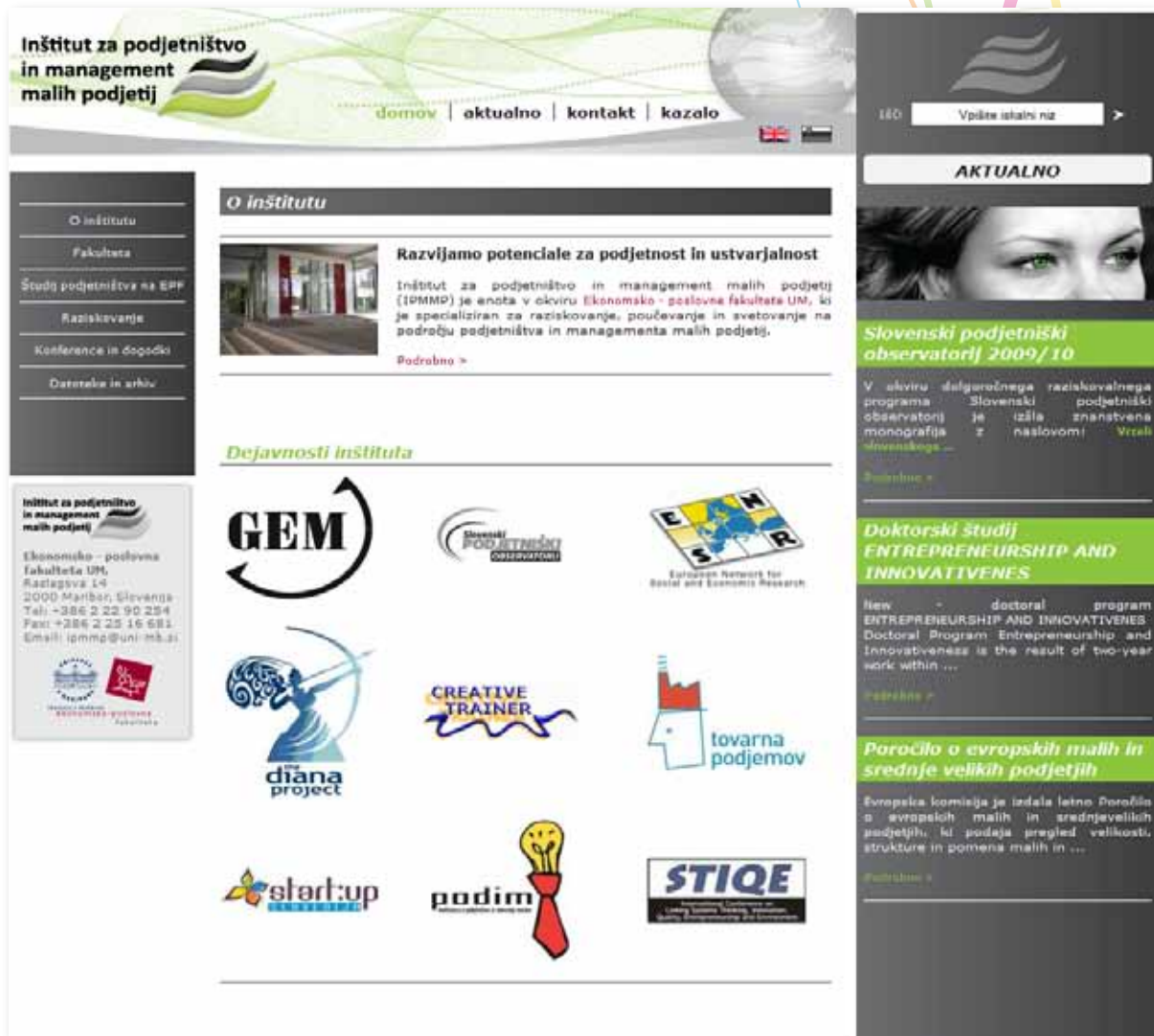
Zgodilo se je...

46 Strokovne ekskurzije

Strokovna ekskurzija Nemčija, Francija, Velika Britanija 2009

Strokovna ekskurzija New York, New Haven, Boston 2010

5. slovenski forum inovacij

The screenshot shows the website interface for the Institute for Entrepreneurship and Management of Small Enterprises. The header includes the institute's name and navigation links: domov, aktualno, kontakt, kazalo. A search bar is present with the text 'Vpišite istahni naz'. The main content area is divided into several sections:

- O inštitutu:** A section titled 'Razvijamo potencialne za podjetnost in ustvarjalnost' (We develop potentials for entrepreneurship and creativity). It describes the institute as a unit of the Faculty of Economics and Business at the University of Maribor, specializing in research, teaching, and consulting in entrepreneurship and management of small enterprises. A 'Podrobno >' link is provided.
- Dejavnosti inštituta:** A section displaying various logos of partner organizations and projects, including GEM, Slovenski Podjetniški Observatorij, European Network for Social and Economic Research, diana project, CREATIVE TRAINER, tovarna podjetjemo, start:up, podim, and STIQE.
- AKTUALNO:** A section with a photo of a woman and two news items:
 - Slovenski podjetniški observatorij 2009/10:** A monograph titled 'Vredni slovenskega...' is published in the framework of the Slovenian Entrepreneurship and Innovativeness Observer program.
 - Doktorski študij ENTREPRENEURSHIP AND INNOVATIVENES:** A new doctoral program is announced, with a two-year work period.
 - Poročilo o evropskih malih in srednje velikih podjetjih:** A report published by the European Commission, providing an overview of the size, structure, and importance of small and medium-sized enterprises in Europe.

On the left side, there is a navigation menu with links: O inštitutu, Fakulteta, Študij podjetništva na EPF, Raziskovanje, Konference in dogodki, and Datoteke in arhiv. Below the menu is contact information for the institute, including the address (Razlagova 14, 2000 Maribor, Slovenia), phone (+386 2 22 90 224), fax (+386 2 25 16 581), and email (ipmmp@uni-mb.si). Logos of partner institutions like the Faculty of Economics and Business and the University of Maribor are also present.

doc. dr. Karin Širec
glavna in odgovorna urednica

“V zadnjih letih smo tako poglobili vsebine zlasti na področjih, ki jih terjajo spremembe globalne ekonomije.”

Podjetništvo za nove generacije

Podjetništvo je proces neprestanega učenja. To pomeni, da podjetniki niso rojeni, ampak ustvarjeni s pomočjo pridobljenih znanj in izkušenj. Hitro spreminjajoče se poslovno okolje, za katerega je značilna razširjena vloga malih in srednje velikih podjetij, globalizacija poslovanja, informacijska intenzivnost in rastoča negotovost dvigujejo potrebo po podjetniškem izobraževanju. Kljub temu najodmevnejše raziskave kažejo, da raven podjetniška izobraževanja še zdaleč ni ustrezna. Po rezultatih Evropske komisije kar polovica evropskih študentov nima dostopa do tovrstnih vsebin. Na EPF smo potrebo po podjetniškem izobraževanju prepoznali že v začetku devetdesetih let in v osemnajstih letih ustvarili kar štiri študijske programe – dva na dodiplomski (BV in BU) in dva na podiplomski (BM in doktorski študij) ravni.

Ob zavedanju pomena podjetniškega izobraževanja naj poudarim, da je zlasti pomembno prilagajanje vsebin, ki bo prispevalo k pripravljenosti mladim, da se soočijo s izzivi in problemi prihodnosti. Prav s tem namenom spreminjamo in prilagajamo programe in vsebine podjetniškega izobraževanja na EPF na vseh štirih programih. V zadnjih letih smo tako poglobili vsebine zlasti na področjih, ki jih terjajo spremembe globalne ekonomije. Vključili smo vsebine s področja uresničevanja notranjega podjetništva, z namenom usposobiti študente za podjetniško in inovativno udejstvovanje v velikih sistemih, saj velikokrat prevladuje zmotno prepričanje, da je podjetniško izobraževanje namenjeno zgolj usposabljanju za ustanavljanje in vodenje malih in srednje velikih podjetij. Z vidika nacionalnih gospodarstev in ekonomskega razvoja v smislu ustvarjanja blaginje in zaposlovanja so izrednega pomena hitro rastoča podjetja. Obvladovanje slednjih zahteva vrsto specifičnih veščin in sposobnosti za katere usposabljam študente skozi vsebine t.i. dinamičnega podjetništva. Nedvomno danes najpomembnejši vidik pa se nanaša na obvladovanje globalnih sprememb v smislu trajnostnega razvoja, okoljske problematike in družbeno odgo-

vornega ravnanja. Tudi te vsebine so v študijskih programih podjetništva dobile ustrezno mesto.

Bilten študijske usmeritve Podjetništvo, ki je tokrat pred vami, smo soustvarili sodelavci Katedre za podjetništvo in ekonomiko podjetja, naši bivši diplomanti in študentje. Vsebine smo strnili v tri sklope. V prvem delu predstavljamo nekatere najpomembnejše mejnike Katedre in znanstveno–raziskovalno delo sodelavcev, ki predstavlja osnovo za uspešno uresničevanje izobraževalnega dela s študenti. V drugem delu smo pripravili nekaj zgodb naših nekdanjih študentov – danes uspešnih podjetnikov/managerjev. Verjamem, da boste ob njihovih spominih in dosežkih uživali in dobili potrditev, da je študij Podjetništva lahko tudi za vas prava izbira. Zadnji, tretji sklop, so soustvarjali študentje. Spregovorili so o svojih izkušnjah in dogajanjih v času študija, tako na fakulteti, v mentorskih podjetjih, na študiju v tujini, kakor tudi glede tistega, bolj zabavnega in sproščenejšega dela, ki ga preživimo skupaj izven predavalnic, na naših potovanjih in druženjih ob posebnih priložnostih.

Verjamem, da smo vam pripravili veliko zanimivega in vam pomagali pri vaši odločitvi glede nadaljnega študija.

Želim vam prijetno branje!

dr. Karin Širec
docentka

Mejniki katedre

doc. dr. Ksenja Pušnik
(1973 – 2011)

Docentka dr. Ksenja Pušnik se je po končani osnovni šoli v Breznu in II. Gimnaziji v Mariboru leta 1992 vpisala na dodiplomski univerzitetni študij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. Njena diplomska naloga je bilo najboljšo raziskovalno delo diplomantov EPF v študijskem letu 1997/1998 in je zanj prejel nagrado Banke Slovenije za najboljšo diplomsko delo v generaciji. Februarja 2002 je magistrirala na podiplomskem magistrskem študijskem programu Ekonomija in poslovne vede na EPF, in za magistrsko delo prejela Trimovo raziskovalno nagrado za najboljša magistrska dela. Oktobra 2008 je na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani zelo uspešno zagovarjala disertacijo z naslovom Dejavniki izstopa podjetij s trga na primeru Slovenije ter bila februarja 2009 na Univerzi v Ljubljani promovirana v doktorico znanosti s področja ekonomije. Za doktorsko delo je prejela Trimovo raziskovalno nagrado za najboljša doktorska dela.

Svojo strokovno pot je pričela najprej kot dopisnica za časopisa *Gospodarski vestnik* in *Finance*, nato pa kot novinarka za področje gospodarstva pri Časopisno-založniškem podjetju Večer. Septembra 2001 je pri istem podjetju prešla na delovno mesto strokovne sodelavke in kasneje kot vodja projektov oziroma projektni manager vodila strateške in razvojne projekte ČZP Večer.

doc. dr. Ksenja Pušnik (1973 – 2011)

Marca smo se poslovili od doc. dr. Ksenje Pušnik, ki je izgubila boj s težko boleznijo. Njeno prekratko 38-letno življenje je pustilo trajne sledove ne samo v nas njenih bližnjih sodelavcih na Ekonomski-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru temveč v široki raziskovalni in znanstveni sferi izven meja Slovenije. Sledove, ki ne bodo zbledeli in ki jih čas ne bo izbrisal.

Doc. dr. Ksenja Pušnik je bila izjemno plodna raziskovalka in publicistka, obdarjena z izjemnim talentom za pisanje in s sposobnostjo ubesediti v slovenskem, nemškem ali angleškem jeziku tehtne in poglobljene misli. To je razvidno tudi iz njene nadvse bogate bibliografije, saj je v 15 letih ustvarila kar 340 različnih del. Samo v zadnjih treh letih, ko se je že resno borila s svojo boleznijo, je z neverjetno življenjsko močjo in ustvarjalnim zagonom zabeležila 35 novih del.

Vse njeno življenje je bilo označeno z nemirnim raziskovalnim duhom in željo po spoznavanju. Že kot študentka dodiplomskega univerzitetnega študija in podiplomskega magistrskega študija je sodelovala pri dveh raziskovalnih projektih na EPF. Nadaljne raziskovalne izkušnje si je pridobivala na Raziskovalnem inštitutu Vrije Universiteit Bruxelles v Belgiji in na Inštitutu za primerjalne ekonomske sisteme Philippsove Univerze Marburg v Nemčiji. Zaradi njenih dosežkov pri raziskovalnem delu na inštitutu ji je Philippsova Univerza v Marburgu podelila enomesečno raziskovalno štipendijo. Vključevala se je v številne raziskovalne projekte na fakulteti, ki jih na Inštitutu za podjetništvo in management malih podjetij podjetij izvajamo v okviru European Network for Social and Economic Research, v ciljne raziskovalne projekte in raziskovalni program Podjetništvo za inovativno družbo. Do zadnjega je bila vključena v mednarodni raziskovalni program Global Entrepreneurship Monitor in v raziskovalni projekt Slovenski podjetniški observatorij. Od leta 2005 je tudi sodelovala z Inštitutom za javni sektor Ekonomske fakultete v Ljubljani.

Oktobra 2004 se je zaposlila na Ekonomsko-poslovni fakulteti kot asistentka z magisterijem za področje Ekonomske politike ter področje Ekonomike podjetja in podjetništva. Februarja 2007 je bila voljena v naziv višje predavateljice za področje Ekonomike podjetja in podjetništvo, lani pa v naziv docentke za področje Ekonomike podjetja. Sodelovala je pri številnih predmetih kot nosilka predmeta ali kot soizvajalka ter mentorirala številne diplome. Sodelovala je tudi pri izvajanju pedagoškega procesa na Ekonomski fakulteti in Fakulteti za upravo Univerze v Ljubljani.

Izkazovala je odlične organizacijske sposobnosti in se je angažirala v številnih aktivnostih znotraj univerze. Bila je članica organizacijskih in programskih odborov domačih in mednarodnih znanstvenih konferenc, predsednica Kluba diplomantov Splošne ekonomije EPF, članica iniciativnega odbora za ustanovitev ALUMNI EPF, odgovorna urednica revije Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru Obvestila EPF in članica upravnega odbora Alumni EPF.

Na Katedri za podjetništvo in ekonomiko podjetja na EPF jo bomo iskreno pogrešali, ne samo kot vrhunsko raziskovalko in dosledno znanstvenico in pedagoгинjo ampak tudi njeno človeško toplino, izjemno energijo in pripravljenost, da vselej pomaga in vskoči s svojim prispevkom povsod, kjer se je pokazala potreba. Njeno življenje je bil dar za vse, ki smo se srečevali z njo, ostajajo njena dela in ostaja žlahten spomin na čudovito in predano sodelavko.

avtor ■

prof. dr. Miroslav Rebernik

prof. ddr. Matjaž Mulej – 70-letnik

prof. ddr. Matjaž Mulej
z vnukoma

Zaslужni profesor ddr. Matjaž Mulej se je rodil 20. 1. 1941 v Mariboru. Klasično šolani gimnazijec je leta 1963 diplomiral na prvi stopnji tedanje VEKŠ - Višje ekonomsko komercialne šole, si leta 1967 pridobil univerzitetno diplomu iz ekonomske analize na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in leta 1973 magisterij iz gospodarskega razvoja na Ekonomski fakulteti v Beogradu. Iz teorije sistemov v ekonomiji je leta 1977 doktoriral na Ekonomski fakulteti v Zagrebu.

Prav sistemska teorija in sistemsko raziskovanje sta postala njegova osrednja raziskovalna strast in poslanstvo. Razvil je svojstveno varianto teorije sistemov in jo poimenoval „dialektična teorija sistemov“, saj se ne ukvarja z opisom z nekega izbranega vidika, ampak z lastnostmi človeka, potrebnimi za medstrokovno ustvarjalno sodelovanje kot pogojem za zadostno in potrebno celovitost. Na tej osnovi je izdelal tudi metodologijo ustvarjalnega sodelovanja za inoviranje USOMID, ki je bila velikokrat uporabljena v gospodarski praksi doma in v tujini za inoviranje poslovanja.

Svojo prvo zaposlitev je našel na VEKŠ – kot pisarniški referent v obdobju od 1962 do 1966, od tu naprej pa strma mednarodna akademska kariera, z baznim taborem ves čas na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru vse do leta 2001, ko se je kot zaslužni profesor teori-

»Človek je ustvarjalno bitje, najbolj med vsemi živimi bitji. Zato ne sme lenariti, v tem celo uživati ali pa to spremeniti v življenjski slog. Ampak ustvarjati in ustvarjalno sodelovati, da živi smiselno«. Misel zaslužnega profesorja, dvojnega doktorja Matjaža Muleja izrečena v enem izmed njegovih številnih intervjujev, odlično opredeljuje njegovo življenje, neverjetno delavnost in ustvarjalnost. Ko mnogi njegovih let posedajo ob čaju, ali jih srečujemo le še na sprehodih, neumorno raziskuje, predava, piše ter kot akademik in vabljeni predavatelj sodeluje na številnih konferencah po vsem svetu.

je sistemov in teorije inovacij upokojil, ne da bi nehal sodelovati v raziskovalnem in pedagoškem procesu na vseh slovenskih in več tujih univerzah. Že formalno upokojen je oktobra 2006 opravil še svoj drugi doktorat.

Pregled njegovega mednarodnega sodelovanja je impresiven. Vzeto skupaj je bil gostujoči profesor in raziskovalec v tujini 15 semestrov, med drugim na Cornell University (kot gostujoči profesor po programu Fulbright) in več drugih univerzah v ZDA, Mehiki, Avstriji, Kitajski, Nemčiji. Vsaj 100 nadaljnjih predavanj je imel kot posamična ali krajše obiske na več univerzah v Avstriji, Argentini, Hrvaški, nekdanji Jugoslaviji, Japonski, Kitajski, Mehiki, Nemčiji, nekdanji NDR, Rusiji, Veliki Britaniji itd. Doslej bil mentor 36 magistrstrov in 16 doktorjem znanosti, nekaj doktoratov je še v postopku.

Svoja raziskovalna spoznanja je objavil v številnih prispevkih, preko 50 objavljenih člankov (5 samo v letu 2010) v tujih vrhunskih revijah priča o njegovem dragocenem prispevku znanosti. To se odraža v 135 citatih, od tega 43 čistih citatov v zadnjih 10 letih. Ustvaril je preko 1.500 bibliografskih enot, med katerimi je 112 znanstvenih člankov in preko 400 prispevkov na mednarodnih konferencah. Objavil in uredil je več kot 60 knjig in zbornikov, njegovi prispevki so bili objavljeni ali predstavljeni v več kot 40 državah. SICRIS, ta zunanji vatel raziskovalne ustvarjalnosti, mu je nameril preko 3.600 točk za vodenje projekta oziroma preko 2.100 za družboslovje, polovico tega v zadnjih 5 letih.

Jubilant je v prvi vrsti angažiran družbeni mislec, ki je vselej deloval v javno dobro –

vse od zgodnjih študentskih časov, ko je bil eden ustanovnih novinarjev študentskega časopisa Katedra, član številnih uredniških odborov revij in konferenc, večletni predsednik IFSR, s članstvom v treh akademijah znanosti in umetnosti (New York, Salzburg, Pariz). Je soustanovitelj in predsednik International Academy for Systems and Cybernetic Sciences.

Zadnja leta še posebej intenzivno razmišlja o posameznikovi in družbeni odgovornosti. „Brez družbene odgovornosti smo kot smrtni sovražniki svojih vnukov“, pravi, in s tem ne misli le na Ivkine in njegove štiri: Matjaževa Satjo in Samota, in Nastjina Evo Carmen in Timona.

Na dopustu je, kot pravi, vsak dan tiste ure, ko je rekreativni športnik in ko je s svojimi bližnjimi, saj kdor redno skrbi za svojo telesno vzdržljivost in umsko aktivnost, ne potrebuje dopustniškega lenarjenja. Nekoč uspešen tekmovalac z več osvojenimi lovoričkami je še danes aktiven član Teniškega kluba Branik v Mariboru in le ob zelo slabem vremenu se na EPF v svoj skromni kabinet ne bo pripeljal s kolesom. Je eden tistih redkih svetlih ljudi, ki vselej najde čas za duhovito opazko in ga odlikuje nesebično razdajanje svojega znanja in zmožnost, da angažira mlajše sodelavce in jim, ko dozore, prepusti, da nadaljujejo po lastnih poteh.

Sodelavci Katedre za podjetništvo in ekonomiko podjetja jublantu iskreno čestitamo in želimo, da bi plodno kot doslej sodelovali še mnoga leta!

avtor ■

prof. dr. Miroslav Rebernik

Mejniki katedre

dr. Barbara Bradač Hojnik
docentka

“Kadarkoli me vprašate, če bi vse še enkrat ponovila, bi vam rekla, »še stokrat«.”

Če delaš s srcem, se vsake sanje lahko uresničijo

Intervju z docentko doktorico Barbaro Bradač Hojnik

Zakaj ste se odločili za študij na Ekonomsko – poslovni fakulteti?

Odločitev za študij na EPF je bila v zadnjem hipu. Ves čas srednje šole sva s sošolko Ksenijo bili prepričani, da ne bova študirali ekonomije ali prava. No, zarečenega kruha se največ poje, prijavnico za študij sem izpolnila samo za študij na EPF, sošolka pa za Pravno fakulteto. Sicer sem ob prijavi imela namen študirati marketing, zato ker je bila želja delati na področju medijev, odnosov z javnostjo ali marketinga. Nato sem že v prvem letniku ugotovila, da takšnih znanj, ki sem jih pričakovala, tukaj ne bom dobila, hkrati pa so me pritegnili podjetniški predmeti, ki jih prej, v srednji šoli zaradi obiskovanja gimnazije, sploh nisem poznala.

“Moj cilj, ki bo vedno ostal pa je, da še naprej uživam v svojem delu.”

Kaj smatrate za vaš največji karierni dosežek?

Joj, ne vem, če sploh že lahko govorim o »karieri« v pravem pomenu besede. Mislim, da sem šele na začetku karierne poti. To karierno pot pa mi omogočata predvsem dobro delo s študenti in raziskovalno delo. Odskočna deska za vse to pa je bil uspešno opravljen doktorat. Največji izzivi in dosežki v karieri pa me, po mojem mnenju, šele čakajo.

Če se ozrete nazaj in vidite, koliko truda in časa ste vložili v kariero, ali bi vse ponovili?

Kadarkoli me vprašate, če bi vse še enkrat ponovila, bi vam rekla, »še stokrat«. Resda je bilo tudi naporno, saj sem se takoj zaposlila na EPF, kjer

sem sodelovala predvsem pri raziskovalnih projektih inštituta IPMMP, hkrati sem se tukaj vpisala še na magistrski študij, ki sem ga zaradi obveze z ARRS morala zaključiti z direktnim prehodom na doktorski študij in izpolniti njihove pogoje. V teh dveh oz. treh letih sem sodelovala skoraj pri 15 projektih, tako da za študijske obveznosti med delovnim časom ni bilo možnosti. Največkrat sem se k študiju usedla zvečer, ko so vsi šli spat, zjutraj pa spet na delo. Ampak toliko znanja kot sem ga pridobila v teh treh letih, ga najbrž ne bom nikoli več. Resda sem se morala odreči marsikateremu prostemu dnevu, ampak bi z največjim veseljem vse še enkrat ponovila.

Ali ste kdaj razmišljali o ustanovitvi lastnega podjetja?

O ustanovitvi podjetja smo razmišljale s študijskimi kolegicami iz EPF, ko smo želele uresničiti idejo iz poslovnega načrta pri predmetu Podjetništvo. Vendar se je »window of opportunity« zaprl še preden smo idejo uspele realizirati zaradi preostalih študijskih obveznosti. Po tem pa zaradi drugih aktivnosti nisem več razmišljala še o lastnem podjetju. Vse v zvezi z vodenjem lastnega podjetja imam možnost vsakodnevno videti in spoznavati pri možu, pa mi moje delo precej bolj ustreza in se tudi bolj vidim v njem. Mogoče me bo zamikalo ustanoviti lastno podjetje, ko se bom upokojila (smeh).

Mejniki katedre

Vam poleg vseh obveznosti ostane kaj prostega časa in kako ga izkoristite?

Naše delo, tako raziskovalno kot tudi pedagoško, velikokrat poteka ves dan, tako fizično kot tudi miselno. Velikokrat težko potegnem črto, in rečem, da zdaj pa je konec z mojim delom. Prebiranje različnih knjig je seveda del prostega časa, ampak če berem strokovne knjige, kar je običajno v času pedagoškega procesa, je to tudi del mojega dela, ki pa mi je v veselje in zabavo. Enako velja za delo z računalnikom, ko zvečer delam kaj zase, pa hkrati odgovorim na e-mail tudi študentom, čeprav je to izven mojega delovnega časa in službenih obveznosti. Tako ne morem enostavno potegniti ločnice med obveznostmi in prostim časom, saj je naše delo del življenja in življenje del dela. Vsekakor pa je tisto čisto moje smučanje, kolesarjenje in rolanje, leposlovje na plaži, pa čvekanje s prijateljicami – tega mi ne vzame nihče.

“Bodočim diplomantom svetujem samo, da bodite proaktivni.”

Marsikateremu študentu predstavljate vzor, ker ste tako hitro dosegli velik uspeh na kariernem in osebnem področju. Ali imate kljub temu še kakšen cilj za prihodnost?

Kot sem že prej povedala, sem šele na začetku svoje kariere, in lepo je slišati, da sem študentom za vzor. Ciljev za prihodnost je več kot dovolj. Če ne drugega, moram v raziskovalnem delu po modelu petlekt skrbeti za zadostno število in vrsto objav, ki mi omogočajo nadaljnje delo s študenti. Moj cilj, ki bo vedno ostal pa je, da še naprej uživam v svojem delu, kajti ko ne bom več, tudi ne bom več tega delala, ampak bom iskala izzive drugje.

Ali se vam zdi, da je ženskam v poslovnem svetu težje kot moškim?

V družbi velja prepričanje, da je ženskam težje. Verjamem, da nam velikokrat tudi je. Predvsem nas je po številu precej manj in tako se zgodi, da je na poslovnih srečanjih ena ženska med desetimi moškimi. Vendar pa velikokrat ženske ne znamo izkoristiti svojih prednosti in postajamo v svojem ravnanju, obnašanju, podobne moškim. To pa za

nas ni naravno, izgubljam namreč svojo srčnost in toplino ter ju zamenjujemo za racionalnost in formalnost, ki ju velikokrat srečujem pri moških. Poleg tega ženske same ena drugi pogosto predstavljamo oviro, saj smo bolj zamerljive in maščevalne kot moški. Sama pa sem do sedaj pri svojem delu od moških kolegov doživela predvsem podporo in mi zato, ker sem ženska, še ni bilo težje kot moškim, morda je to tudi specifika našega dela.

Se mora po vašem mnenju ženska odločiti med uspešno kariero in družinskim življenjem, ali je mogoče usklajevati oboje?

Do sedaj sem še nekako uspela balansirati poslovno in družinsko življenje, upam da ju bom tudi v prihodnje. Ob podpori sodelavcev in družine je zagotovo možno usklajevati oboje, čeprav moram včasih biti kar iznajdljiva. V nobenem primeru pa ne gre za enostransko podporo, ki bi jo samo jemala, ampak je, vsaj upam, tudi sama dajem sodelavcem in družini dovolj, da me bodo podpirali še naprej.

Kaj bi svetovali bodočim diplomantom?

Bodočim diplomantom svetujem samo, da bodite proaktivni. Ko se srečujem s študenti ugotavljam, da so večinoma vsi pasivni in nezainteresirani za karkoli. Tako pa imajo tisti posamezniki, ki »izstopijo iz tega povprečja«, veliko možnosti za odlične kariere in zagotovo bomo v prihodnosti o njih še slišali.

avtorici ■

Tadeja Horvat
Tadeja Rak
študentki Podjetništva

Katja Crnogaj
magistra

“Že moj značaj in tudi narava mojega dela zahtevata nenehno izpopolnjevanje in poglobljanje obstoječih znanj.”

Mejniki katedre

Interes po presežkih in želja po več

Intervju z asistentko Katjo Crnogaj, magistro

Zakaj ste se odločili za študij na Ekonomsko-poslovni fakulteti?

Ekonomski predmeti so v meni zbudili interes že kot dijakinji. Tovrstne vsebine so mi bile blizu in zanimive, tako da je vpis na EPF bila nekako samoumevna pot mojega nadaljnega izobraževanja. Kasneje sem že v prvem letniku vedela, da je moja odločitev pravilna in da se bo moja študijska ter poklicna kariera na nek način razvila v duhu te pestre družbene vede. Ker nedvomno živimo v družbi znanja, smatram, da je nenehno učenje izjemno pomembno. Zato sem svoje izobraževanje nadaljevala na podiplomskem študijskem programu, kjer sem tudi uspešno magistrirala.

Kdaj in kako ste postali asistentka?

Še v času študija sem, tako kot večina mojih kolegov, že razmišljala o redni zaposlitvi. Sprva me je študentsko delo zapeljalo v gospodarstvo kjer sem imela priložnost svoje pridobljeno znanje preizkusiti tudi v praksi, dokler se po sodelovanju s Katedro za podjetništvo in ekonomiko podjetja ni v meni prebudil pravi raziskovalni duh. Po končanem magisteriju sem se tako zaposlila na EPF, najprej kot mlada raziskovalka, kasneje pa sem predčasno postala asistentka za predmetno področje Podjetništvo in ekonomika podjetja.

Slišali smo, da ste v fazi pripravljanja doktorata. Nam lahko zaupate kaj več o tem?

Že moj značaj in tudi narava mojega dela zahtevata nenehno izpopolnjevanje in poglobljanje obstoječih znanj. Zraven tega je v vseh teh letih ekonomija postala del mene in vse to je botrovalo mojemu vpisu na doktorski študij. Trenutno sem že v tretjem, zadnjem letniku in sem v fazi aktivnega pisanja doktorske disertacije. Vse to jemljem kot izziv in posebno izkušnjo, čeprav mi zaradi pomanjkanja časa in vsakodnevnih obveznosti ni lahko, kar vključuje številna odrekanja, ogromno samodiscipline in neprespanih noči.

Ali kdaj razmišljate o ustanovitvi lastnega podjetja in če kakšno podjetje bi to bilo?

Pri svojem delu imam večkrat priložnost spoznati uspešne podjetniške zgodbe, poslovne uspehe ter dobre poslovne priložnosti. Občudujem ljudi, ki odkrijejo ali ustvarijo poslovno priložnost ter jo tudi uspešno realizirajo. Sama trenutno nimam teh ambicij, v kolikor pa bi se mi porodila kakšna res dobra ideja, bi jo z veseljem poskusila uresničiti tudi v praksi.

“Občudujem ljudi, ki odkrijejo ali ustvarijo poslovno priložnost ter jo tudi uspešno realizirajo.”

Vam poleg vseh obveznosti ki jih imate še ostane kaj prostega časa in kako ga izkoristite?

Dobra organizacija dela vselej dopušča tudi nekaj prostega časa, ki ga rada preživljam s svojimi najbližjimi. Takrat se rada odpravim na kakšen krajši odidih za konec tedna, uživam ob morju ali pa na smučanju, ko nastopi zima. Lepo je, če je prosti čas čim bolj aktiven, čeprav včasih potrebujem tudi zgolj ležanje pred TV, kar je prav tako moje posebej ljubo opravilo.

Mejniki katedre

Kaj menite na občutno nižje število žensk v poslovnem svetu?

Družbeni položaj moških in žensk na žalost še vedno ni enak. Razmere v Sloveniji so podobne kot v večini drugih držav, kjer v poslovnem svetu prevladujejo moški. Tudi raziskava Global Entrepreneurship Monitor kaže, da je v Sloveniji že vsa leta vključevanje žensk v podjetništvo bistveno nižje kot pri moških. Podobno velja tudi pri zaposlovanju žensk na najvišje vodstvene položaje. Ob tem velja izpostaviti tudi to, da ženske na odgovornih delovnih mestih po večini še zdaleč niso povsem enakopravne moškim kolegom. Naj omenim samo počasnejše napredovanje, praviloma nižje dohodke, usklajevanje poslovnega in zasebnega življenja (skrb za družino in gospodinjstvo) ipd. Vendar z izboljševanjem položaja žensk v družbi, se postopoma izboljšuje tudi zastopanost in položaj žensk v poslovnem svetu. Čedalje več žensk je na vidnih in pomembnih položajih tudi v Sloveniji. Moški kot ženske imamo različne lastnosti, ki jih moramo zgolj znati izkoristiti. Moje mnenje je, da morajo pri napredovanju v karieri šteti sposobnosti in ne spol posameznika.

7. Kakšen nasvet bi dali bodočim diplomantom?

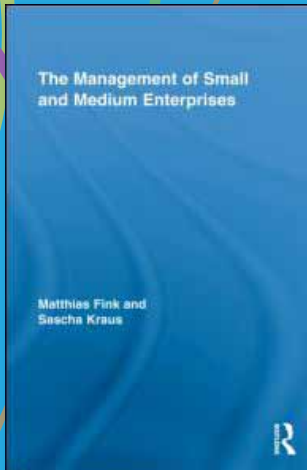
Predvsem, da čim bolj polno in zavzeto izkoristite študentska leta, ki so še pred vami, da bi zgrabili vse ponujene priložnosti in svoje dosedanje znanje še dodatno poglobili ter razširili, na katerem koli področju, ki vas veseli in v vas vzbuja nemir ter željo po dokazovanju. Imejte interes po presežkih in upajte na več. Kot diplomanti EPF in študijske usmeritve Podjetništvo boste imeli odlično izhodišče na trgu delovne sile, samo od vas samih pa bo odvisno, kje si boste začrtali meje. Naj bodo te čim višje!

avtorici ■

*Tadeja Horvat
Tadeja Rak
študentki Podjetništva*

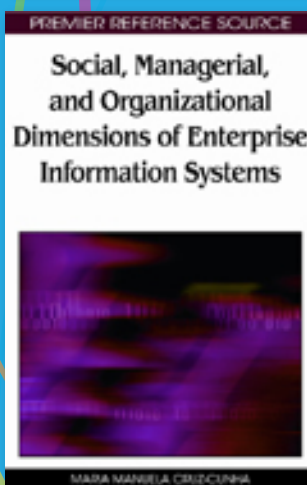

Znanstveno-raziskovalno delo inštituta

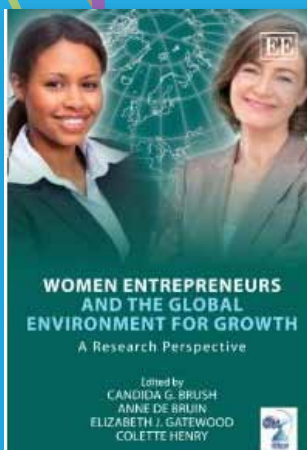
REBERNIK, Miroslav, BRADAČ, Barbara. The role of adaptation and learning of entrepreneurs in managing outsourcing relationships. V: The management of small and medium enterprises, (Routledge studies in small business, 15). New York: Taylor & Francis; London; Abingdon (UK): Routledge, 2009.

Poglavja monografije sestavljajo pregled in poglobljene teme teoretičnih in empiričnih vidikov managementa malih in srednje velikih podjetij. Monografijo sestavljajo štiri vsebinski deli: strateško načrtovanje in management, management človeških virov, podjetniški timi in izkušnje ter učenje in inovativnost.

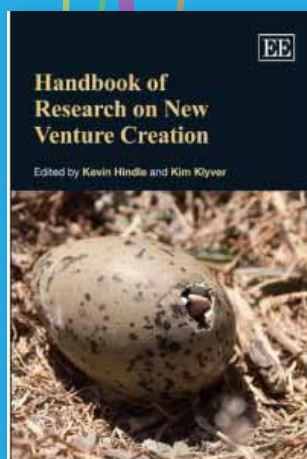
MULEJ, Matjaž, POTOČAN, Vojko, ŽENKO, Zdenka. Preconditions for requisite holism of information bases for the invention-innovation process management. V: Social, managerial, and organizational dimensions of enterprise information systems, (Premier reference source). Hershey (PA); New York: Business Science Reference: IGI Global, 2010.

Monografija obravnava podjetniške informacijske sisteme, ki se dotikajo vsakega procesa v podjetju, z vidika tehnološkega razvoja, osnovnih vprašanj, izzivov, priložnosti in trendov, ki vsakodnevno vplivajo na vse dele poslovanja malih in srednje velikih podjetij. Knjiga ponuja celovit in napreden vidik proučevanja informacijskih sistemov v podjetjih.

ŠIREC, Karin, TOMINC, Polona, REBERNIK, Miroslav. Gender Differences in the Growth Aspirations and Technology Orientation of Slovenian Entrepreneurs. V: Women Entrepreneurs and The Global Environment for Growth: A Research Perspective. Northampton: Edward Elgar Publishing, 2011.

Monografija v sedemnajstih poglavjih prikazuje izzive rasti podjetij z vidika spola in podjetništva. Prvi del monografije poudarja kontekstualne dejavnike, posebej socialne in družinske okvirje podjetništva, ki imajo različni vpliv na moške in ženske. Drugi del monografije obravnava strategije, omejitve in dejavnike, ki vlivajo na rast in uspešnost podjetij.

MULEJ, Matjaž, REBERNIK, Miroslav. Modelling the Innovative New Venturing Process in Terms of Dialectical Systemic Thinking. V: Handbook of Research on New Venture Creation. Northampton: Edward Elgar Publishing, 2011.

Monografija prikazuje proučevanje ustanavljanja novih podjetij. Avtorji kritično razpravljajo in proučujejo aktualno literaturo ter predlagajo izboljšave ter bodoče usmeritve na tem področju. Monografija vsebuje devetnajst poglavij in je razdeljena na štiri dele: opredelitev proučevane vsebine, teoretični vidiki, empirično merjenje, kontekstualni vidiki ustanavljanja novih podjetij.

Še zmeraj smo raziskovalni IPMMP

Še zmeraj smo raziskovalni IPMMP, ki raziskujemo posamezne teme s širokega področja podjetništva, ekonomike, inovativnosti in teorije sistemov. In še zmeraj so mednarodni projekti številčnejši od domačih. Individualno in timsko raziskovanje v projektih je del našega vsakdanjega delovnika. Manjši ad-hoc projekti ali obsežnejše in dolgotrajnejše raziskave sestavljajo raziskovalno delo Inštituta.

V zadnjih nekaj letih smo tako sodelovali pri projektih v sklopu ENSR mreže (European Network for Social and Economic Research) z inštituti iz celotne Evropske Unije, predvsem pri pripravi projektov za Evropsko Komisijo. V zadnjih treh letih smo bili vključeni v izvedbo projektov s področja internacionalizacije MSP, razlik med spoloma na delovnem mestu, ljudi s posebnimi potrebami z vidika zaposlovanja in ukrepov zanje, pravkar pa sodelujemo pri projektu posodabljanja baze EU na področju sprejetih ukrepov v Sloveniji za MSP.

Ob tem pa sodelujemo tudi z drugimi partnerji iz vse Evrope, tudi izven meja Evropske Unije in mreže ENSR. Tako smo v zadnjih dveh letih uspešno sodelovali in zaključili kar tri velike projekte, od katerih sta bila dva v sklopu pobude Leonardo da Vinci, eden pa Tempus.

Prvi je bil »Creative trainer«, kjer smo za mala in srednje velika podjetja razvili izobraževanje v treh delih za management, iskanje, selekcijo ter vrednotenje zbranih idej. Namen projekta je bil spodbujanje in širjenje metod s področja ustvarjalnosti in inovativnosti v MSP. Delavnice in izobraževanja, ki smo jih razvili pa se še zmeraj uspešno izvajajo v izbranih državah kljub končanju projekta.

Drug projekt je bil »ICES – International Center for Entrepreneurial Studies«, kjer smo razvili doktorski študijski program podjetništva, ki se izvaja v Osijeku na Hrvaškem. Študentje drugih vključenih univerz oz. fakultet pa lahko opravijo del obveznosti

“Mednarodni projekti so številčnejši od domačih.”

na teh partnerskih univerzah (Osijek – Hrvaška, Turku – Finska, Durham – UK, Celovec – Avstrija in Vasaa – Finska). Tudi doktorski študentje EPF so že izkoristili te možnosti in opravili del svojih obveznosti na eni izmed omenjenih univerz.

Tretji projekt je bil »ESIL – European Sustainable Innovation License«, katerega cilj je izobraževanje in pridobivanje licence zaposlenih v MSP na področju inoviranja. Izobraževanja se še zmeraj izvajajo kljub končanju projekta v Avstriji in Nemčiji.

Trenutno imamo v postopku prijave štiri manjše projekte v mreži ENSR, sicer pa se priložnosti za mednarodno raziskovalno delo na področju podjetništva pojavljajo nenehno, kar pomeni, da bomo raziskovalni IPMMP ostali še naprej.

avtorica

doc. dr. Barbara Bradač Hojnik

Who we are and what we do?

The European Council for Small Business and Entrepreneurship (ECSB) is a non-profit organisation, whose main objective is to advance the understanding of entrepreneurship and small business issues. ECSB is a co-organiser of the annual RENT conference, which is Europe's premier research conference in the field of entrepreneurship. ECSB facilitates the creation and dissemination of new knowledge through research, education, policy and practice and the open exchange of ideas between professions and across national and cultural boundaries. As an affiliate organisation of the International Council for Small Business (ICSB), ECSB embraces the four pillars of ICSB, namely:

- **RESEARCHERS**, who provide the evidence on which decisions about SMEs and entrepreneurship can be made
- **POLICY MAKERS**, who are responsible for the road map for supporting SME development
- **PRACTITIONERS AND BUSINESS SERVICE PROVIDERS**, who help to nurture SMEs and facilitate entrepreneurship through their advice and support
- **EDUCATORS**, who facilitate learning related to entrepreneurship, as well as starting and running diverse ventures

Why join ECSB?

The network of ECSB covers nearly the whole Europe geographically. There are about 500 experts from over 30 countries.

ECSB offers several benefits for its members, such as:

- Free copy of the Journal of Small Business Management (four issues annually)
- Ability to purchase other journals (e.g. ISBJ) at reduced rates
- 35% discount of entrepreneurship books published by Edward Elgar
- Various publications (e.g. ECSB Newsletter, online journal Inter-RENT, Case Study Book)
- Admission to International Conferences at reduced registration fees (ICSB World Conference, etc.)
- Participation in the Doctoral Consortium at the RENT Conference at a reduced rate

And many more – please, visit our web page at www.ecsb.org to discover more!

Zlati znak univerze

ZLATI ZNAK UNIVERZE, ki ga že od leta 2005 podeljuje Univerza v Mariboru, je leta 2010 prejel redni profesor doktor **Miroslav Rebernik**. Znak se podeljuje zaslužnim visokošolskim učiteljem, znanstvenim delavcem in visokošolskim sodelavcem za izredne uspehe, dosežke in zasluge pri znanstveno-raziskovalnem, vzgojno-izobraževalnem, kulturno-umetniškem ali drugem delu, ki pomembneje prispeva k celovitemu razvoju univerze in njenih članic. Prof. dr. Miroslav Rebernik se je uveljavil kot vrhunski raziskovalec na področju podjetništva. Rezultati njegovega dela ga uvrščajo visoko nad povprečje znanstvene ustvarjalnosti na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. S svojim dolgoletnim udejstvovanjem prispeva k uspešnemu sodelovanju med univerzo in drugimi organizacijami, gospodarskimi družbami ter skupnostmi z gospodarskega in družbenega življenja.

Soupravljanje mednarodne mreže ECSB

ECSB - European Council for Small Business and Entrepreneurship (Evropski svet za mala podjetja in podjetništvo) je vplivna evropska mreža, ki šteje okoli 400 članov iz več kot 30 držav. Preko Mednarodnega sveta za mala podjetja (ICSB) je ta mreža povezana tudi z globalno akademsko in strokovno skupnostjo, ki je vpeta v proučevanje MSP. Njen cilj je pospešiti razumevanje podjetništva in izboljšati konkurenčnost evropskih malih in srednje velikih podjetij ter ustvarjati in širiti nova znanja s pomočjo raziskav, izobraževanja in odprto izmenjavo idej med znanstveniki, raziskovalci in podjetniki preko nacionalnih in kulturnih meja. Za svoje člane ECSB organizira visoko kakovostne konference, kot je konferenca RENT, da bi olajšali in okrepili izmenjavo znanja med člani ECSB.

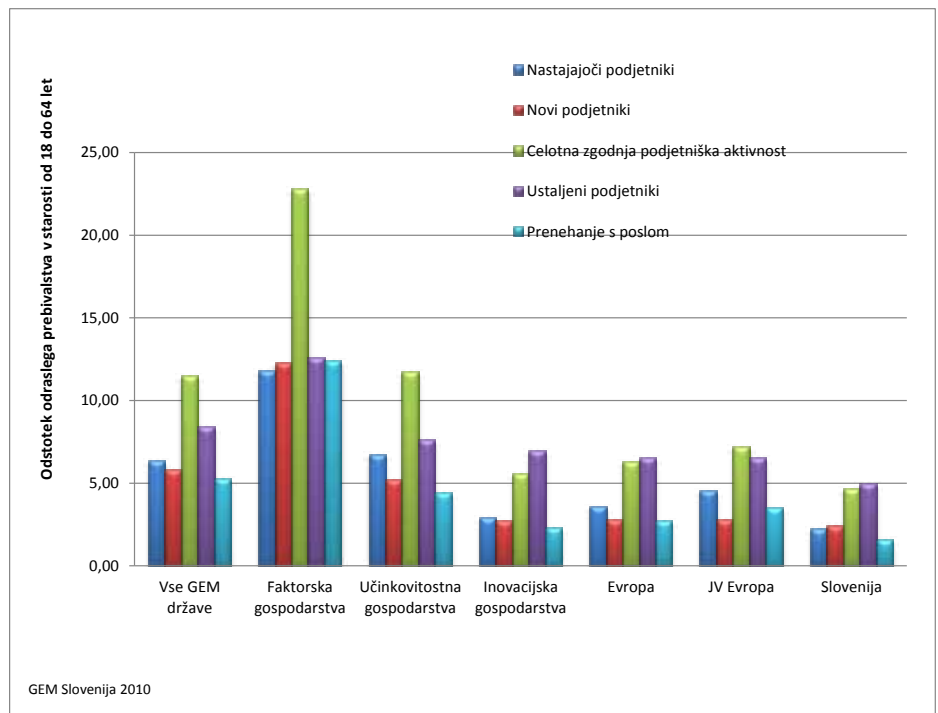
ECSB vodi uprava sestavljena iz treh članov izvršnega odbora in šestih drugih članov sveta direktorjev. Eden izmed njih je od leta 2010 redni profesor doktor **Miroslav Rebernik**. Uprava je zadolžena za dolgoročno načrtovanje in oblikovanja politike ECSB. Svoje poslanstvo ECSB uresničuje preko mreže podpredsednikov iz posameznih držav, katerih vloga je ključnega pomena za razvoj organizacije. Njihova naloga je spodbujanje izvajanja lokalnih pobud, pri čemer si prizadevajo k čim večji vključenosti nacionalnih udeležencev v dejavnostih ECSB. V letu 2010 je v Sloveniji to vlogo prevzela docentka doktorica **Karin Širec**. Državni podpredsedniki obveščajo odbor ECSB o tekočih potrebah njenih članov in si prizadevajo k seznanjanju širše javnosti o dejavnostih ECSB ter na ta način širijo mrežo njenih članov.

Upadanje podjetništva v letu 2010 Global Entrepreneurship Monitor 2010

Global Entrepreneurship Monitor je dolgoročni raziskovalni program, ki sta ga v letu 1997 pričela London Business School in Babson College (Boston, ZDA). Od začetnih 10 držav v letu 1999 je raziskovalni konzorcij narasel že na preko 60 držav in postal največji in najuglednejši dolgoročni globalni raziskovalni program s področja podjetništva. Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na EPF je Slovenijo vključil leta 2002 in od takrat vsako leto raziskujemo dogajanja v slovenskem podjetništvu. V slovenskem raziskovalnem timu so prof. dr. Miroslav Rebernik (vodja), prof. dr. Polona Tominc, mag. Katica Crnogaj, dolga leta pa je bila z nami tudi pokojna doc. dr. Ksenja Pušnik.

Raziskava za leto 2010 ugotavlja, da se je v dveh letih število nastajajočih in novih podjetnikov v Sloveniji zmanjšalo kar za četrtno. Močan upad deleža prebivalstva, ki vstopa v podjetništvo ali ima podjetje več kot tri mesece in manj kot tri leta in pol (indeks TEA), gre predvsem na račun nastajajočih podjetnikov, to je tistega dela prebivalstva, ki se šele odloča za podjetništvo ali pa ima podjetje manj kot tri mesece. Njihov delež je upadel s 3,15 odstotka v letu 2009 na samo 2,21 odstotka lani. Upadlo pa je tudi število uveljavljenih podjetnikov, ki so v poslu več kot tri leta in pol, njihov delež v odraslem prebivalstvu se je s 5,40 zmanjšal na 5,02 odstotka. Delež novih podjetnikov (tistih, ki imajo podjetje več kot tri mesece in manj kot tri leta in pol) pa se je rahlo povečal, in sicer z 2,2 na 2,44 odstotka odraslega prebivalstva. V Evropi je bilo v letu 2010 največ zgodnje podjetniške aktivnosti v Črni gori (14,94 odstotka), na Islandiji (10,62 odstotka) in v Latviji (9,68 odstotka), najmanj pa v Italiji (2,35 odstotka), Belgiji (3,67 odstotka) in na Danskem (3,77 odstotka). Gre seveda

Vključenost v podjetništvo

Znanstveno-raziskovalno delo inštituta

za posameznike, ne za registrirana podjetja, saj ima lahko posamezno podjetje več ustanoviteljev oziroma lastnikov ali pa ima lahko posameznik v lasti več podjetij. Glede na število odraslega prebivalstva v Sloveniji ocenjujemo, da je bilo v Sloveniji lani okrog 130 tisoč podjetnikov, med katerimi je bilo okrog 30 tisoč nastajajočih podjetnikov, med temi pa nekateri nikoli ne bodo imeli aktivnega podjetja ali prodali enega samega izdelka ali storitve.

Čeprav delež prebivalstva v podjetništvu sam po sebi ne pomeni tudi bolj razvitega gospodarstva, ampak prav nasprotno, saj ga je največ v nerazvitih faktorskih gospodarstvih (Bolivija 38,6 odstotka, Gana 33,9 odstotka, eksotični tihomorski državi Vanuatu celo prek 50 odstotkov) - pa tako nizka stopnja v Sloveniji zbuja skrbi. Med 22 državami, ki se po klasifikaciji uvrščajo v inovacijsko gospodarstvo, je Slovenija šele na 15. mestu. Povprečna stopnja zgodnjega podjetništva v državah inovacijskega gospodarstva je 5,6 odstotka, v srednje razvitih učinkovitostnih gospodarstvih je 11,7 odstotka, v nerazvitih faktorskih pa kar 22,8 odstotka. Ta gospodarstva so tudi izrazito nestabilna, saj ima velik del podjetništva le kratko življenjsko dobo. V teh državah je namreč tudi stopnja prenehanja poslovanja izredno visoka - 12,5 odstotka odraslega prebivalstva je v povprečju lani opustilo svoj posel. V učinkovitostnih gospodarstvih je bilo takšnih 4,4 odstotka in v inovacijskih 2,3 odstotka. Stopnja prenehanja poslovanja letu 2010 je bila v Sloveniji nižja od povprečja, in sicer samo 1,6 odstotka. Nižja je bila le še v Italiji, Nemčiji, na Japonskem in Nizozemskem.

V vseh državah, vključenih v GEM v letu 2010, v povprečju polovica vseh podjetnikov v zgodnjih fazah podjetništva meni, da so pogoji za začetek novega posla v splošnem slabši, kot so bili predlanskim. Vendar so v primerjavi z rezultati raziskave iz leta 2009 podjetniki nekoliko bolj optimistični, saj jih je bila leta 2009 kar desetina več prepričana, da so pogoji za vključevanje v podjetništvo

slabši kot leto pred tem - torej slabši kot leta 2008. Vendar pa so precejšnje razlike med državami. V obeh letih (2009 in 2010) je v skupini faktorskih gospodarstev v povprečju večji delež podjetnikov, ki menijo, da je nov posel težje začeti, kot je bilo leto pred tem, kot v drugih dveh skupinah držav. Po eni strani ima veliko gospodarstev tega tipa zelo malo stika z globalnimi finančnimi trgi, po drugi strani pa je velik delež podjetništva v teh gospodarstvih nastal zaradi nujnosti, saj ljudje nimajo drugih, boljših priložnosti za zaslužek. Začeti nov posel v takih okoliščinah je še toliko težje.

V skupini učinkovitostnih gospodarstev je v letu 2010 opaziti precej več optimizma - manjši delež podjetnikov, ki menijo, da je novi posel težje začeti kot leto prej, je opazen zlasti v nekaterih državah Latinske Amerike (Argentina, Brazilija, Čile, Kolumbija in Urugvaj) ter v vzhodnoevropskih državah, zlasti na Madžarskem, v Latviji in Rusiji. Največji pozitivni premik je v skupini inovacijskih gospodarstev. Delež podjetnikov, ki menijo, da je podjetništvo težje začeti, kot je bilo leto prej, se je v povprečju močno zmanjšal. V skupini inovacijskih gospodarstev najbolj prav v Sloveniji, kjer se je ta delež zmanjšal celo več kot za polovico (38 odstotkov vseh podjetnikov v zgodnjih

fazah podjetništva leta 2009 in le 17 odstotkov leta 2010).

V inovacijskih gospodarstvih nekaj držav že vsa leta izkazuje zelo velik delež podjetništva iz priložnosti, ki je usmerjeno v izboljšanje posameznikovega življenja. Gre zlasti za Nizozemsko, Švedsko, Dansko in Islandijo. To lahko povežemo s splošno stopnjo družbene blaginje (povezane z relativno nizko stopnjo družbene neenakosti) in socialne varnosti v nordijskih državah, vse te države pa so tudi v analizi pogojev poslovanja, ki jih dela Svetovna banka, vselej zelo visoko uvrščene. Indeks »vladavine prava«, ki ga pripravlja Svetovna banka, vključuje številne kazalnike, ki merijo obseg zaupanja v pravo in spoštovanja pravil družbe. Ti kazalniki vključujejo dojemanje pojavnosti kriminala, učinkovitost in predvidljivost sodstva ter uveljavljanje pogodb. Vzeto skupaj, merijo uspešnost družbe, da razvije okolje, v katerem veljajo poštena pravila igre, ki so enaka za vse in da so v celoti zaščitene lastninske pravice. Korelacija med tem indeksom in stopnjo podjetništva, ki je motivirano s priložnostjo in izboljšanjem posameznikovega položaja, je izrazito pozitivna - kjer je močnejša vladavina prava, je tudi več kakovostnega podjetništva. To pomeni, da lahko podjetništvo iz priložnosti pomembno izboljšamo le, če zagotovimo, da se bodo posamezniki počutili varni, da bodo spoštovane njihove pogodbe, plačani računi in pravice zaščitene ter učinkovito izterjane. Enaka pravica pred zakonom, preprečevanje korupcije, odprava plačilne nediscipline in hitro, učinkovito delo sodišč so zato zelo pomembni za več podjetništva in boljše podjetništvo v Sloveniji.

Podrobni rezultati raziskave GEM 2010 za Slovenijo bodo izšli v posebni publikaciji, ki bo konec maja dostopna tudi na straneh našega inštituta.

avtor ■

prof. dr. Miroslav Rebernik

Znanstveno-raziskovalno delo inštituta

Slovenski podjetniški observatorij 2009/10 kritičen do razvoja slovenskega podjetniškega okolja

Slovenski podjetniški observatorij 2009/10, ki je ocenjeval napredek slovenskega podjetniškega okolja v preteklem obdobju, ugotavlja številne razkorake med razvitostjo evropskega in slovenskega podpornega okolja. Čeravno je bilo v Sloveniji v obdobju 2007 – 2009 sprejetih kar nekaj ekonomsko-političnih ukrepov v duhu podpiranja malih podjetij, pa so rezultati, ki jih na osnovi evropskega Akta za mala podjetja prikazuje letošnji observatorij, za Slovenijo še vedno nespodbudni.

Karin Širec, Miroslav Rebernik
Urednika

Vrzeli slovenskega podjetniškega okolja

Slovenski podjetniški observatorij 2009/10

Evropski Akt za mala podjetja opredeljuje 10 področij, ki so jih članice EU dolžne spremljati in podpirati. Za Slovenijo je bilo možno pridobiti primerjalne rezultate za štiri področja, in sicer: podjetništvo, odzivna uprava, enotni trg in internacionalizacija. Slovenija je na treh od teh področij pokazala povprečno učinkovitost, medtem ko na četrtem – odzivna uprava – beleži podpovprečne rezultate.

Na področju PODJETNIŠTVA, ki ga observatorij najbolj podrobno prikazuje ugotavljamo, da se Slovenija na splošno uvršča v povprečje EU-27. V Sloveniji je bilo leta 2008 119.207 podjetij, ki so zaposlovala več kot 620.000 ljudi. Največ podjetij (20 %) je poslovalo v dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil. Ustvarjena dodana vrednost je znašala 21,1 milijarde evrov. Podjetja so ustvarila 2,1 milijardo evrov čistega poslovnega izida. Stroški dela so znašali 12 milijard evrov. V povprečju je bila zadolženost slovenskega podjetja 65-odstotna. Evropska povprečna dodana vrednost na zaposlenega pa je bila za polovico večja od slovenske. Zato so še posebej pomembna hitro rastoča podjetja, saj je v njih povprečna produk-

tivnost dela (merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega) kar 2,7-krat višja od povprečne produktivnosti slovenskega podjetja. Največjo razliko najdemo v velikostnem razredu mikro podjetij (4,1-krat višja od povprečnega slovenskega mikro podjetja). Šele na drugem mestu so velike gazele s 3,1-krat višjo povprečno dodano vrednostjo na zaposlenega. Regijska analiza dodane vrednosti na zaposlenega je pokazala, da so bile v obdobju 2008/2009 daleč najuspešnejše gazele Obalno-kraške regije. Sledile so jim Podravske. Pričakovano, tudi visoko tehnološka podjetja rastejo hitreje kot nizko tehnološka. Spodbudno je, da je kar 10 % vseh gazel (v triletnem opazovanem obdobju) zapisanih k dolgoročni, trajnostni rasti.

Po načelu ODZIVNOSTI UPRAVE se Slovenija na splošno uvršča pod povprečje EU-27. Čeravno Slovenija vse od vstopa v EU intenzivno izvaja različne ukrepe na področju javne uprave, ti ukrepi še zmeraj niso dali zelenih izidov na vseh področjih, ampak v več kot polovici merjenih indikatorjev še zmeraj zaostajamo za povprečjem EU. Slovenija je največje pozitivne učinke dosegla na področju ustanovitve podjetij. Na področju poslovanja in prenehanja podjetij pa so izidi Slovenije v primerjavi s povprečjem EU precej slabši.

Na področju ENOTNOSTI TRGA Slovenija v primerjavi s povprečjem EU beleži nadpovprečen izid pri odstotku direktiv, ki so prenesene v prakso, ter pri številu direktiv, ki so stopile v veljavo pred dvema letoma in še niso prenesene v prakso, medtem ko se na področju povprečnega mesečnega zaostanka pri prenosu direktiv v nacionalno zakonodajo uvršča slabše od povpre-

Znanstveno-raziskovalno delo inštituta

čja EU. Zelo šibko je tudi neposredno investiranje Slovenije v druge države članice EU, pa tudi privlačnost Slovenije kot lokacije za tuje neposredne investicije je nezadovoljiva. Analiza dobrih praks oz. projektov, ki podjetjem omogočajo boljše izkoriščanje priložnosti enotnega trga EU kaže, da so slovenske vladne institucije sicer članice določenih poslovnih omrežij in koordinatorke projektov na nacionalni ravni, vendar je obveščanje MSP o tem šibko pa tudi preveč razpršeno po različnih institucijah.

Na OKOLJSKEM področju je imelo v letu 2007 celovite sisteme za energetske učinkovitost le malo MSP; v Sloveniji 3%, v EU povprečno 4,26 % MSP. Slovenska MSP v večji meri izvajajo enostavne ukrepe za varčevanje z energijo (40 %), kot evropska (28,44 %). Ponudba energetskih storitev za MSP narašča. Vse več MSP je tudi med ponudniki energetskih proizvodov in storitev. Za dvig energetske učinkovitosti MSP bi bili zato zelo koristni sofinanciranje stroškov certificiranja, izobraževanje energetskih podjetnikov, načrtno povečevanje zelenih delovnih mest in spremljanje ogljičnega odtisa tudi v MSP.

Na področju INTERNACIONALIZACIJE je spodbudno, da je delež slovenskih MSP, ki izvažajo, v primerjavi z EU-27 bistveno večji. Tudi delež prihodkov od izvoza je v slovenskih MSP v povprečju večji kot v EU-27. Je pa seveda izvoz manj kompleksna oblika nastopa na tujem trgu, kjer je tveganje manjše, posledično pa so manjši tudi pozitivni učinki tovrstne internacionalizacije. V Sloveniji bi zato morali izpostaviti in spodbujati strateške razloge za internacionalizacijo MSP, saj rezultati kažejo, da se le redka slovenska MSP internacionalizirajo zaradi strateških razlogov. Največje odstopanje v negativnem pomenu za Slovenijo zasledimo na področju administrativnih in infrastrukturnih ovir uvožno/izvoznih postopkov, saj je na primer v Sloveniji potrebnega skoraj dvakrat toliko časa za izvoz (20 dni) ali uvoz (21 dni) kot v EU (11 oziroma 14 dni).

Sklenemo lahko, da kljub temu, da je bilo v preteklem obdobju v Sloveniji sprejetih precej ukrepov, ki delujejo v smeri pospeševanja podjetništva, razkoraki med slovenskim in evropskim podjetništvom ostajajo. Gospodarska kriza, v kateri je v Sloveniji propadlo kar nekaj velikih podjetij, ki so preko svojih dobavnih verig potegnili za sabo tudi številna mala podjetja, bo v prihodnjem obdobju še bolj poudarila vlogo malih podjetij. Zato bo nujno treba večjo pozornost nameniti ukrepom, kako ustvariti zares spodbudno okolje za začetek poslovanja. Marsikje bo namreč novo zaposlovanje temeljilo na ustanavljanju novih podjetij. Pri tem ne gre za akt ustanavljanja podjetja in registracije, ampak predvsem za učinkovito poslovanje v prvem, najbolj ranljivem obdobju podjetja.

Publikacija je dostopna na:

<http://www.epfip.uni-mb.si/raziskovanje/slovenski-podjetniski-observatorij/>.

avtorica ■

doc. dr. Karin Širec

Gonilne sile izgradnje globalnih podjetij

IZKORISTITE OMEJENO ŠTEVILO BREZPLAČNIH MEST NA LETOSNJI KONFERENCI
PRIDRUŽITE SE ŽE VEČ KOT 200 PRIJAVLJENIM

Generálni pokrovitelj:

Organizatorji:

Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije

31. mednarodna konferenca o podjetništvu in inoviranju

20. in 21. april 2011

www.podim.org

1. DAN - SREDA, 20. APRIL 2011

2. DAN - ČETRTEK, 21. APRIL 2011

9.00-9.30 **REGISTRACIJA UDELEŽENCEV**
9.30-10.00 **»PREDSTAVITEV 31. KONFERENCE PODIM«**
Prof. dr. Miroslav Rebernik, programski vodja konference, Ekonomsko-poslovna fakulteta Univerze v Mariboru, Slovenija

Uvodni pozdravi: Igor Plestenjak, direktor JAPTI - Javna agencija RS za podjetništvo in tuje investicije in Prof. dr. Ivan Rozman, rektor Univerze v Mariboru in Manja Skernišak, članica uprave Nove KBM d.d.

10.00-11.30 **»ZAKAJ JE SILICIJEVA DOLINA ZAKON ZA TEHNOLOŠKA PODJETJA?»**
Michelle E. Messina, izvršna direktorica, Explora International, ZDA

»KAKO LAHKO INOVATIVNA PODJETJA VSTOPILO NA INDIJSKI TRG: PRILUŽNOSTI IN PASTI?»
Deepanwita Chattopadhyay, izvršna direktorica, IKP Knowledge Park, Hyderabad, Indija

»GLOBALNO PODJETNIŠTVO S POMOČJO PLATFORME ZA ODPRTO INOVIRANJE«
Prof. Luca Iandoli, ECSB in Univerza Neapel Federico II, Italija

11.30-12.00 **ODMOR IN ODPRTJE UNIVERZITETNO-PODJETNIŠKE ARENE**
• Predstavitev storitev inovativnega podpornega okolja pod okriljem JAPTI in Ministrstva za gospodarstvo
• Predstavitev »Evropske podjetniške mreže - Enterprise Europe Network«, kot orodja za internacionalizacijo poslovanja podjetij

12.00-13.00 **»DOBRE PRAKSE IZGRADNJE GLOBALNE KONKURENČNOSTI S STRATEGIJO INOVIRANJA IN AKTIVNOSTMI ZA INTERNACIONALIZACIJO«**
Prof. Maja Bučar, Univerza v Ljubljani, Slovenija

Predstavitev primerov dobrih praks podjetij, ki že uspešno gradijo svojo globalno konkurenčnost s pomočjo strategije inoviranja in aktivno internacionalizacijo. Pri tem jim s svojimi programi pomaga tudi država.

Primere dobrih praks bodo predstavili:
• Dr. Zoran Marinšek, dolgoletni direktor in danes svetovalec glavnega direktorja, Inea d.o.o., Slovenija
• Mateja Rudolf, izvršna direktorica, RR&Co d.o.o., Slovenija
• Dr. Peter Venturini, pomočnik predsednika Uprave za raziskave in razvoj, Skupina Helios d.d., Slovenija
• Igor Plestenjak, direktor, JAPTI, Slovenija

13.00-14.00 **KOSILO**
14.00-16.00 **»POMEN GLOBALNIH SKLADOV TVEGANEGA KAPITALA ZA GLOBALIZACIJO PODJEMOV IZ REGIJE: PRAKTIČNI PRIMER VATERA.COM«**
Laszlo Czirjak, iEurope Capital, ZDA in

Madžarska
»POMEN SKLADOV TVEGANEGA KAPITALA PRI RAZVOJU GLOBALNIH PODJEMOV«
OKROGLA MIZA:
• Matevž Klanjšek, vodja produktnega razvoja in soustanovitelj podjetja, Celtra d.o.o., Slovenija in ZDA
• Jure Mikuz, direktor, RSG Kapital d.o.o., Slovenija
• Viktor Marohnič, direktor in soustanovitelj podjetja, ShoutEm, Hrvaška in ZDA
• Laszlo Czirjak, ustanovitelj in partner, iEurope Capital, ZDA in Madžarska
• Mag. Maja Tomančič Vidovič, direktorica, Slovenski podjetniški sklad, Slovenija
• Ermanno Bonifazi, predsednik in direktor, Techgenia SpA: spin-off iz Solgenia Group, Italija

Okroglo mizo bo vodil **Andraž Tori**, soustanovitelj in tehnični direktor, Zemanta d.o.o., Slovenija in VB.

16.00-16.30 **ODMOR**
16.30-17.45 **»USPEŠNE POCI ZA USTVARJANJE GLOBALNIH PODJEMOV«**

OKROGLA MIZA:
• Mag. Darja Radič, ministrica, Ministrstvo za gospodarstvo, Slovenija
• Barbara Humar Gerbec, izvršna direktorica, Linea Snella Co. in predsednica Slovenskega franšiznega združenja, Slovenija
• Mitja Vaupotič, svetovalec, Xlab d.o.o., Slovenija
• Mojca Krepek, podjetnica, Krebe-Tippo d.o.o., Slovenija
• Igor Plestenjak, direktor, JAPTI, Slovenija
• Mag. Aljoša Huber, projektni direktor, Svetloba d.o.o. in Brezmejniki 2010, Slovenija

Okroglo mizo vodi **Peter Frankl**, direktor in odgovorni urednik, Časnik Finance, Slovenija.

17.45-18.00 **ODMOR**
18.00-19.00 **ZAKLJUČEK SLOVENSKEGA TEKMOVANJA**

19.00-21.00 **START-UP PODJETJI: START-UP SLOVENIJA 2011**
Častna gostja in osrednja govornica prireditelje: **Mag. Darja Radič**, ministrica, Ministrstvo za gospodarstvo
Glasbeni nastop: Neisha

DRUŽABNA VEČERJA

8.30-9.00 **REGISTRACIJA UDELEŽENCEV**
9.00-12.30 **PRISPEVKI AVTORJEV IN PRIMERI DOBRE POSLOVNE PRAKSE**

Predstavitev prispevkov in primerov dobrih praks sodelujočih avtorjev. Prispevki bodo obravnavali tematiko izgradnje globalnih podjetij. Končni program je objavljen na WWW.PODIM.ORG.

12.30-14.00 **KOSILO**
9.00-12.30 **PRAKTIČNA DELAVNICA: »KAKO IZBOLJŠATI PRIPRAVLJENOST PODJETJA ZA ŠIRITEV NA GLOBALNE TRGE?»**

Prisluhnite vrhunski svetovalki za globalizacijo podjetij iz ZDA!

Na delavnici boste podjetniki dobili praktične napotke, delovne liste in seznam ključnih opravil za uspešno globalizacijo podjetja. Delavnico bo vodila Michelle E. Messina, priznana podjetniška svetovalka iz ZDA, ki je svetovala že več kot 100 podjetnikom pri njihovi širitvi na globalne trge.

Na spletni prijavnici obvezno označite željo po udeležbi. Število mest je omejeno!

Michelle E. Messina, izvršna direktorica, Explora International, ZDA

12.30-14.00 **KOSILO**

DODATNI KONFERENČNI PROGRAM

8.30 - 11.00 **ZAJTRK ZA RAZISKOVALCE IN PREDAVANJE NA TEMO PREENOSA TEHNOLOGIJ V OKVIRU PROJEKTA R&R INDUSTRY**

12.00 - 13.00 **NOVINARSKA KONFERENCA PODIM**

14.00 - 18.00 **DELOVNO SREČANJE MEDNARODNEGA PROJEKTA IKTIMED**

10.00 - 13.45 **MICROSOFTOV PODJETNIŠKI FORUM**

Glavni pokrovitelj:

Osrednji partner:

Strateški partner:

Glavni medijski pokrovitelj:

Partner fotografije:

Univerzitetno-podjetniška arena je prostor, kjer se na formalnih in neformalnih srečanjih družijo udeleženci konference

Finalisti izbora Strat:up Slovenija so se predstavili javnosti

Brez dobre glasbe tudi na PODIMu ne gre

PODIM tokrat o izzivih izgradnje globalnih podjetij

Po ugotovitvah Slovenskega podjetniškega observatorija 2009/2010 je zdaleč najbolj razširjena oblika internacionalizacije slovenskih podjetij enostaven uvoz in izvoz izdelkov. Podjetja, ki se internacionalizirajo iz strateških razlogov ali se odločijo za podružnico in skupno vlaganje v tujini, so izjemno redka. Še posebej redka so podjetja, ki so globalnega pomena. Zato smo v središče pozornosti letošnje konference PODIM postavili izzive izboljšanja pripravljenosti podjetij za širitev na globalne trge, vlogo investorjev pri izgradnji globalnih podjetij in priporočila za izgradnjo globalno konkurenčnega podjetja. Organizatorjem konference je uspelo 20. in 21. aprila v Maribor pritegniti vrhunške domače in mednarodne strokovnjake, ki so ob druženju z udeleženci konference iskali odgovore na vprašanja globalizacije podjetij. Obravnavali so tudi ključne priložnosti in pasti vstopanja na tuje trge ter oblike pomoči države pri internacionalizaciji poslovanja.

Zvečer smo bili priča svečanemu dogodku razglasitve slovenskega Start:up leta 2011, prav tako pa je na PODIMu potekal super finale z razglasitvijo najboljših slovenske ekipe v okviru globalnega tekmovanja študentov Imagine Cup, ki se bo udeležila julijskega finala v New Yorku. V okviru konference je svoje storitve za podjetnike predstavilo slovensko inovativno okolje pod okriljem JAPTI in Ministrstva za gospodarstvo, Evropska podjetniška mreža EEN, podjetniški center Nove KBM in drugi ponudniki storitev za podjetnike.

Atmosfera in ustvarjalni duh, ki vlada na konferenci, je najbolje predstaviti s pomočjo fotografij...

Okrogle mize z znanimi strokovnjaki in podjetniki so poseben magnet za udeležence

avtor

mag. Matej Rus

Študijski programi Podjetništvo

Predstojnik: mag. Matej RUS,
visokošolski predavatelj
Kabinet: K-105
Tel: ++386 (0)2 22 90 258
e-mail: matej.rus@uni-mb.si

BV - Visokošolska študijska usmeritev Podjetništvo

Tudi v času krize podjetja in organizacije zaposlujejo nove sodelavce, kar se mogoče sliši povsem neverjetno, vendar pa podjetja iščejo predvsem podjetne, inovativne in ustvarjalne posameznike, ki lahko s svojim delom dodajo vrednost ter dejansko pripomorejo k uspehu podjetja oziroma organizacije. Vse konkurenčnejše poslovno okolje namreč pred podjetja postavlja izziv razvoja novih izdelkov in storitev z visoko dodano vrednostjo ter njihovo uspešno trženje. To seveda nikakor ni enostavno opravilo in zahteva najboljše sodelavce. Prav tako so podjetniška znanja cenjena v podpornem okolju za podjetništvo, v bančnem sektorju, v lokalnih skupnostih, v državni upravi, saj vsi navedeni subjekti soustvarjajo poslovno okolje, ki mora biti podjetnikom prijazno in konkurenčno.

Študij na usmeritvi Podjetništvo pritegne zlasti tiste, ki si želijo različnosti, zanimive kombinacije teorije in prakse ter navezovanja poslovnih stikov že med študijem. Študentje se namreč že med študijem seznanijo s številnimi praktičnimi napotki za ustanovitev in razvoj podjetja ter spoznajo podjetnike oziroma inovatorje ter njihove rezultate dela. Vse praktične izkušnje, pridobljene med študijem, jim v kombinaciji s strokovnimi predavanji in literaturo omogočajo dobro osnovo za nadaljnji razvoj kariere na samostojni podjetniški poti oziroma na delovnem mestu, ki zahteva inovativnega, podjetnega in ustvarjalnega posameznika.

Predstojnica: dr. Karin ŠIREC,
docentka
Kabinet: K-220/EI-II
Tel: ++386 (0)2 22 90 114
e-mail: karin.sirec@uni-mb.si

BU - Univerzitetna študijska usmeritev Podjetništvo

Študijska usmeritev Podjetništvo na univerzitetnem programu »Ekonomske in poslovne vede« je namenjena podjetnim, ustvarjalnim in inovativnim posameznikom, ki želijo uspeti na svoji poklicni poti ter z znanjem, izkušnjami, podjetnostjo in ustvarjalnostjo pomembno prispevati k uspešnosti organizacij, v katerih se bodo zaposlili. Usmeritev ni namenjena le študentom, ki imajo vizijo ustanoviti lastno podjetje, pač pa tudi tistim, ki se nameravajo zaposliti v organizacijah vseh vrst: gospodarskih družbah, neprofitnih organizacijah in javnih družbah.

Študijski program se od ostalih usmeritev na EPF in drugih poslovnih šolah razlikuje zlasti zaradi dela v mentorskih podjetjih. Vsak študent ima izbrano malo ali srednje veliko podjetje, ki naj nima manj kot deset in v principu ne več kot 100 zaposlenih, v katerem en dan v tednu dve leti opravlja praktični del izobraževanja. Pri tem kaže poudariti, da je bivanje in delo v mentorskem podjetju podrejeno univerzitetnemu urniku in univerzitetnim pravilom igre. Sodelujemo s podjetji, ki ustvarjajo novo vrednost in so sposobna, voljna in motivirana za sodelovanje z univerzo. Kriteriji za njihov izbor zajemajo: informacijsko odprtost, resnost, sposobnost dodeliti študentom relevantne in smiselne naloge, pripravljenost za učenje ter pripravljenost za spremembe.

Število mentorskih podjetij, v kateri so študenti preverjali teorijo, ki so jo spoznali v predavalnicah, pa je v vseh teh letih naraslo na več kot 400. Očitno je ideja, da je potrebno za podjetništvo izobraževati drugače, padla na plodna tla. Izobraževanje na Katedri za podjetništvo in ekonomiko podjetja je namreč zasnovano na razumevanju, da uspešnost sodobnih razvitih držav temelji na uspešnosti številnih malih in srednje velikih podjetij ter da je treba izobraževanje prilagoditi spremembam in trendom v sodobnem svetu.

BM - Magistrska študijska usmeritev Podjetništvo in inoviranje

Študijska usmeritev Podjetništvo in inoviranje je mednarodno primerljiva, saj uvaja napredne metode dela, izbrano svetovno in domačo literaturo ter se z načinom dela približuje stvarnim situacijam v praksi. Študenti te usmeritve pridobivajo sodobna znanja za ustvarjanje lastne uspešne poti ali sodelovanja v prebojnih podjetjih. Študij traja dve leti. Predmet Metode raziskovanja omogoča seznanitev s problemi raziskovanja, načrtom raziskave, oblikovanjem raziskave vse do uporabe rezultatov pri poslovnem odločanju. Pri Teorijah firme predstavimo sodobna podjetja v hitro spreminjajočem se okolju. Študenti se seznanijo z bogastvom teoretične misli in spoznajo temeljne koncepte. Ob uporabi zgledov spoznajo uporabnost teoretičnih spoznanj za podjetniško prakso.

Predmet Teorije podjetništva omogoča razumevanje raziskav s tega področja, povezovanje podjetništva in ekonomske rasti, podjetnika in ponudbe podjetništva. Študenti pri tem predmetu poglobijo svoje razumevanje podjetništva in v kombinaciji s pridobljenimi znanji iz drugih predmetov pridobijo uporabna znanja za samostojno proučevanje podjetništva.

Razvoj dinamičnega podjetja študentom omogoči poglobljeno obravnavati značilne lastnosti dinamičnih podjetij, na primer življenjske cikle, razvojne cikle in rast podjetja. Seznanijo se z metodološkimi prijemi za določanje posameznih razvojnih faz dinamičnega podjetja, na primer kakšno je podjetje v pionirski fazi, fazi rasti, v fazi zrelosti ali v preobratu.

Značilnost sodobnega podjetništva je tudi inovativnost. Pri predmetu Invencijsko-inovacijski management nadgradimo spoznanja o potrebni celovitosti za razvoj invencij v inovacije. Ukvarjamo se z ustvarjalno klimo v družbi in podjetjih. Prenašamo spoznanja o difuzijskih procesih v poslovno prakso. Študentje smeri Podjetništvo in inoviranje imajo z izbiranjem iz nabora več kot 30 predmetov možnost oblikovati znanja in spretnosti, ki jim bodo omogočile osebni razvoj in uspešno kariero.

BD - Doktorska študijska usmeritev Podjetništvo

Temeljni cilj doktorskega študija Podjetništva na EPF je usposobiti študente za samostojno raziskovanje podjetništva, tako da jim podamo ključne teoretične zasnove področja in osrednje metodološke pristope k raziskovanju podjetniških fenomenov. Cilj je tudi, da razvijejo sposobnost kritičnega dojetja podjetniške stvarnosti in družbene odgovornosti ter razumejo inovativno reševanje problemov kot vsakodnevno prakso. Doktorski študijski program Podjetništva na EPF je naravnano izrazito raziskovalno. Študenti pridobijo poglobljeno znanje in razumevanje podjetništva na nacionalni in globalni ravni, od njih pa zahteva individualno raziskovalno delo in rezultate, ki so izpostavljeni kritični presoji profesorjev, študentov in strokovne javnosti. Študenti pridobijo najsodobnejša ekonomska znanja in ustrezne metodologije, ki jim omogočajo odkrivanje lastnih izvornih, raziskovalnih potencialov.

Zaradi močnih svetovnih raziskovalnih in strokovnih mrež, v katere so vključeni predavatelji na podjetniški smeri oziroma Inštitut za podjetništvo in management podjetij (npr. GEM, DIANA, ENSR, ECSB), študentje dobijo možnosti vključevanja in neposredne uporabe podatkovnih baz za njihovo raziskovanje. Direktno se lahko vključijo tudi v doktorski program ICES, ki se izvaja v partnerskem sodelovanju univerz iz petih držav – Osijek (Hrvaška), Celovec (Avstrija), Durham (Velika Britanija), Turku (Finska) in Maribor. Poleg navedenih držav sodelujejo v programu tudi profesorji iz ZDA, Nizozemske in Irske.

Program temelji na logiki Erasmus programov, kar pomeni, da se študent vpiše na matični fakulteti, potem pa lahko v dogovoru z mentorjem izbira ustrezne predmete na partnerskih univerzah, ki se na matični univerzi priznajo kot opravljena obveznost. Podrobnosti o programu so navedene na http://www.pspfefos.hr/index_en.html.

Predstojnica:
dr. Zdenka ŽENKO, docentka
Kabinet: K-219
Tel: ++386 (0)2 22 90 113
e-mail: zdenka.zenko@uni-mb.si

Predstojnik Katedre:
dr. Miroslav REBERNIK,
redni profesor
Kabinet: K-102
Tel: ++386 (0)2 22 90 254
e-mail: rebernik@uni-mb.si

mag. Simon Ravnič
diplomant Podjetništva in član
uprave Skupine Panvita

“Splet teorije na faksu, prakse v podjetju in lastne samoiniciative je tisti, ki te uspešno ali pa neuspešno pripravi na »reality check«, ki sledi po pridobitvi diplome.”

Pasivni pristop in čakanje na nebeško mano je premalo

Bodoči podjetniški bruci, lepo pozdravljeni. Dejstvo, da se odločate o smeri nadaljnega študija pomeni, da ste uspešno prestali uvodna sita in da vaši starši že počasi začenejajo upati, da boste, kljub preokbam uspešno dokončali dodiplomsko šolanje. Zame so študentska leta skoraj že tako daleč, da so, kot pravi Balašević, slike vse bolj blede in blede, spomini, ki ostajajo pa le lepi. Pa vendar je to čas, ko si ustvariš prve resne delovne izkušnje in pridobiš osnovna znanja, jih povežeš s prakso, nadgradiš z izkušnjami in s pridom izkoristiš.

Predstojnica smeri Podjetništvo me je pozvala, da na kratko opišem svojo izkušnjo študija in pot, ki me je vodila do trenutnega delovnega mesta. Prvi dve leti študija sta minili v večnem boju med predavanji, študijem, pozitivnimi ocenami in med prostočasovnimi študentskimi aktivnostmi, kot so posedanje v kafičih, Štuk, žurke, potovanja in ostale dejavnosti v smislu in okviru “Instituta za istraživanje ruda i gubljenje vremena”. Zadovoljen sem, da mi je uspelo vzpostaviti pravo razmerje med neresnostjo, ki jo zahteva telo in resnostjo, ki jo zahteva življenje. V praksi to pomeni, da si kljub sredini študentski žurki v četrtek zjutraj ob sedmih že na blok uri predavanja gospodarskega prava.

Pred tretjim letnikom se je bilo potrebno odločiti o smeri nadaljevanja in odločil sem se za Podjetništvo. Smer se mi je zdelo atraktivna, fleksibilna, dovolj majhna, da se ne izgubim v množici. Ponujala je možnost prakse v mentorskem podjetju in absolventski izlet v Severno Ameriko. Splet teorije na faksu, prakse v podjetju in lastne samoiniciative je tisti, ki te uspešno ali pa neuspešno pripravi na »reality check«, ki sledi po pridobitvi diplome. Edino samoiniciativa je tista, ki naredi končno razliko. Pasivni pristop in čakanje na nebeško mano je premalo. V procesu študija si pridobiš le osnovna znanja in pa sposobnost hitrejšega odzivanja in učenja.

Svoje prve delovne izkušnje sem začel pridobivati že od srednje šole naprej. Preizkusil sem se kot skladiščnik, pospeševalec prodaje, oblikovalec spletnih strani, turistični vodič, prevajalec, inštruktor. Verjetno sem kaj pozabil. Po diplomi sem opravil civilno služenje vojaškega roka, končal podiplomski študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in se zaposlil v podjetju MIR d.d. Gornja Radgona kot analitik. Izbira je bila posrečena, saj sem v procesu reorganizacije analitične službe dodobra spoznal prodajno in proizvodno funkcijo podjetja. Napredoval sem v vodjo projektov, nato v direktorja podjetja za pro-

Uspehi naših diplomantov

izvodnjo piščančjega mesa Agromerkur d.o.o. Ob koncu mandata sem prevzel vodenje prodaje na tujih trgih v Skupini Panvita. Konec leta 2010 so mi lastniki ponudili mesto v upravi in kot član uprave Skupine Panvita sem prevzel vodenje področja proizvodnje mesa in mesnih izdelkov ter prevzel tudi nadzorno funkcijo kot predsednik upravnega odbora v podjetju Panvita Mir d.d., ki je zadnji člen v tej verigi prehrabnenih podjetij.

Dovolj nasvetov in pametovanja. V uredniškem odboru so mi predlagali, da napišem še kakšno anekdoto iz časa študija. Ena govori o tem, da sem preko radioamaterske postaje spoznal prijatelja radioamaterja iz Bostona. Izkazalo se je, da je diplomant Harvard Business School in doktorant Yale. V pogovoru mi je ome-

nil, da namerava prepleskati hišo, jaz sem mu pa v šali odgovoril, da lahko to storim jaz. Prvo leto sva s prijateljem prebarvala zunanost, drugo leto pa notranost hiše. Poceni meseci potovanja, zanimiva izkušnja in poučno spoznavanje sveta. Druga anekdota je ta, da sem sosedo v bloku, prostitutko, inštruiral poslovno matematiko za srednjo šolo. Dobila je oceno 4 in ne, za uslugo mi je plačala le z denarjem.

Odprite glavo in duha ter preizkusite čim več stvari. Želim vam uspešen študij!

“Odprite glavo in duha ter preizkusite čim več stvari.”

Uspehi naših diplomantov

Željko Radilović
diplomant MMP, direktor in lastnik
podjetja Preskok

Lastne izkušnje porodile idejo za uspešno podjetje

Željko Radilović, diplomant študijske usmeritve Management malih podjetij (MMP) in idejni vodja specializiranega spletnega portala www.ceneje.si se svojih študijskih dni zelo rad spominja.

Pravi, da jih deli na dva dela. Prvi del sta bila prva dva letnika, kjer so študentje obiskovali klasična predavanja na način, kjer so profesorji predavali oz. brali pred 100 ali več študenti študijsko snov. V tem delu je bil na fakulteti precej manj kot v drugem delu, ko so s sošolci morali biti v okviru MMP precej bolj aktivni. Spominja se, da si je bilo v prvem delu marsikateri predmet zelo težko predstavljati oziroma ga dobro razumeti, saj kot študentje niso imeli »občutka« oz. izkušenj, da bi razumeli, kaj na primer pomeni »kultura in klima« podjetja ter še marsikaj drugega, kar so jih poučevali. V drugem delu pa so imeli sočasno predmet v teoretični obliki v predavalnici in v praksi (v izbranem mentorskem podjetju), kjer so pripravljali seminarske naloge na konkretnih primerih.

“Videl sem poslovno priložnost v okviru podjetja, kjer sem delal, to predstavil direktorju in začel razvijati ta posel.”

Za MMP se je Željko odločil iz dveh glavnih razlogov. Prvi razlog, ki ga navaja, je ta, da je že od nekdaj po naravi bil podjetnik. Pravi, da je vedno rad ustvarjal neko ekonomsko dodano vrednost. Drugi ra-

zlog pa je bil povezan z načinom študija, ki je takrat omogočal polovico časa študirati v majhnem timu na »kampanjski« način ob sočasnem praktičnem delu na seminarjih, kjer so študentje lahko teoretična znanja povezali z aktivnim delom v praksi.

PRESKOK

Kot marsikomu so tudi Željku ostali nepozabni spomini s študijskih ekskurzij, izmed katerih se spominja besed slavnega profesorja podjetništva Howarda Stevensona s Harvard Business School. Na Željko vprašanje, kaj bi jim kot mladim študentom managementa iz Slovenije svetoval – če bi imel na voljo samo en nasvet, mu je odvrnil: »Karkoli počnete v življenju, delajte s srcem, s strastjo!«

Svojo karierno pot nam je Željko opisal takole: »Že za časa študija sem poskušal svojo podjetniško pot z ustanovitvijo manjšega gostinskega lokala. Ko sem končal študij MMP-ja na EPF-u sem takoj dobil možnost delati kot vodja prodaje v podjetju Štajerski avto dom, ki mi je bilo

mentorsko podjetje za čas MMP. To možnost sem dobil, ker sem podjetje zelo dobro spoznal skozi dve in pol leti študija na MMP ter se že v času študija izkazal z nekaj koristnimi rešitvami. V podjetju sem vodil ekipo 15-ih sodelavcev, direktor pa mi je zaupal tudi druge zahtevne projekte, kot so bili prenova oz. vodenje informacijskih projektov, vpeljevanje ISO certifikatov in druge. Kot vodja prodaje sem se ogromno naučil tako od mentorja – direktorja, konkretnega dela, kot tudi iz izobraževanj, ki sem jih imel v podjetju, pa tudi od njegovih dobaviteljih - priznanih globalnih znamk.

V tem času sem začel tudi podiplomski študij Tržnega komuniciranja na FDV v Ljubljani, kjer sem opravil vsa predavanja, vendar pa ga do danes še nisem zaključil, saj sem se po štirih letih dela v Mariboru odločil, da se preselim v Ljubljano in začnem svojo lastno podjetniško pot v sodelovanju z bivšim podjetjem, v okviru katerega sem razvil nov posel, s katerim smo potem tudi naprej sodelovali ter sodelujemo še danes.

Uspehi naših diplomantov

V drugem letu delovanja sem se odločil, da poskušam razviti še eno svojo poslovno idejo, ki sem jo videl v tujini in v katero sem verjel in jo želel predstaviti tudi v Sloveniji. Tako sem se vrغل v »web vode« in začel razvijati projekt www.ceneje.si, kar je bila povsem druga dejavnost v primerjavi s tem, kar sem počel do tedaj. Sicer sem se že od najstniških let spogledoval in spremljal (naše) spletne medije.

V tem času smo iz s.p., kjer sem začel sam, zrasli na 19 FTE (full time employee), ki delajo na projektih Preskoka (ceneje.si, jeftinije.hr, mojtvspored.si, b2b-carmarket.com) na desetih trgih v EU in na Hrvaškem. Razen tega nameravamo v kratkem lansirati nov web projekt na še enem tujem trgu.

“V poslu vedno igrāj pošteno, bodi profesionalen in spoštljiv do vseh ter delaj s trezno glavo, a vseeno s srcem. Uspešni boste, če boste znali pravilno kombinirati glavo, želje in srce.”

avtorica ■

doc. dr. Karin Širec

Uspehi naših diplomantov

Managerka v skrbi za življenja vredno okolje

Pogovarjali smo se z Mojco Letnik, diplomantko študijske usmeritve Management malih podjetij in danes uspešno managerko – članico uprave skupine Saubermacher Slovenija d.o.o. Spregovorila je o svojih spominih na študijske dni in na kratko opisala svojo karierno pot, ki jo danes uspešno usklajuje tudi z materinstvom ob osemletni hčerki Juliji.

mag. Mojca Letnik
diplomantka MMP in
direktorica
podjetja Saubermacher
Slovenija d.o.o.

Kako se spominjaš svojih študijskih dni in zakaj odločitev za študijsko smer Management malih podjetij?

V trenutku odločitve, katero smer študija izbrati po prvih dveh letih skupnega predmetnika, mi je prav prišlo dejstvo, da je bila eno leto prej ustanovljena nova smer študija MMP. Informacije, ki sem jih pridobila od generacije, ki je pričela študij pred nami, so me pritegnile, zato sem pravzaprav že celo leto v drugem letniku skušala poskrbeti za izpolnjevanje pogojev za vpis na zeleno smer. Dva dni v mentorskem podjetju, dva dni na predavanjih, en dan doma – slišati je bilo zanimivo.

Se spominjaš kakšnega posebnega dogodka/anekdote v času študija?

Čas študija mi je ostal v lepem spominu. Po eni strani verjetno zato, ker smo bili ena malo večja »družina« - v letniku nas je bilo devet, po drugi strani pa verjetno zato, ker smo študijske obveznosti izpolnjevali drugače, kot je bilo to običajno v okviru študija na drugih smereh. Osebna komunikacija s profesorji je bila pristna in enostavna, debate, ki so se razvile med predavanji so bile blizu vsem. Bilo je zelo zanimivo in dinamično.

“Svoj uspeh gradite dolgoročno na temeljih svojega dela, pri tem pa ostanite zvesti poslovni etiki.”

Na kratko opiši svojo karierno pot. Kako si se kot mlada diplomantka znašla na trgu dela in prehodila pot do danes uspešne kariere?

Pravzaprav je bila moja pot do zaposlitve nekoliko enostavnejša, kot je običajno pri diplomantih, ki se znajdejo na trgu dela. Službe k sreči nisem iskala, saj sem že v

Z VAMI V SLOVENIJI ŽE

zbiranje | priprava | predelava | odstranitev
MI POSKRIBIMO ZA VAŠE ODPADKE ☎ 02/620-23-00
www.saubermacher.si

Uspehi naših diplomantov

Času študijo dokaj »redno« prek študentskega servisa delala v družinskem podjetju, katerega solastnik je bil moj takrat še »bodoči« tast - družbi Saubermacher, katerega dejavnost je ravnanje z različnimi vrstami odpadkov. Izkušnje, ki sem si jih pridobila v času svojega študentskega dela, mi pridejo prav še danes.

Začela sem z zelo enostavnimi pisarniški opravili, spoznala procese od začetka, do konca. Po končanem dodiplomskem študiju sem prevzela vodenje financ in računovodstva, leta 2002, ob upokojitvi tasta pa sem prevzela funkcijo direktorice. Medtem sem uspešno zaključila magistriraj, se poročila in postala tudi mamičica, danes osemletne hčere Julije.

Ves čas sem imela priložnost ne samo spremljati, temveč tudi soustvarjati dinamično rast družbe Saubermacher Slovenija, ki je danes tudi matična družba osmih lastniško povezanih družb skupine Saubermacher. Danes sem članica uprave, ki pokriva poslovno finančno področje celotne skupine Saubermacher v Sloveniji, skupaj z drugim članom uprave, ki je odgovoren za prodajno operativni del poslovanja skupine. Opravljam čisto managersko funkcijo, v podjetju niti jaz niti družinski člani niso več kapitalsko povezani s podjetjem. Danes lahko rečem, da si manager lahko samo želi delati v mednarodnem podjetju, kot je Saubermacher, saj so vrednote na prvem mestu, strokovnost cenjena, odnosi pa zelo pristni in »domači«, lahko bi rekla celo, da koncern Saubermacher pravzaprav

še ni prerasel filozofije »družinskega« podjetja, kljub svojim približno 4.000 zaposlenim. Odgovornosti in cilji so jasno definirani. Kljub tempu, ki ga narekuje poslovanje, pa izredno cenim tudi to, da mi je omogočeno nenehno izpopolnjevanje in izobraževanje v okviru najboljših evropskih šol za management.

Kakšen nasvet bi dala mladim študentom usmeritve Podjetništvo za njihovo nadaljnjo kariero?

Ničkolikokrat se srečam z mladimi kandidati, ki se prijavijo na različna razpisna delovna mesta – na razgovor pridejo zelo samozavestni in z izrazito željo po tem, da prvi dan posežejo po vodilnih funkcijah v podjetju. Žal pa s pomanjkljivimi funkcionalnimi znanji, ki so prav na začetku nujno potrebna – uporabna znanja, kreativna znanja, sposobnosti, spretnosti in navade za delo. Svoj uspeh naj gradijo dolgoročno na temeljih svojega dela, pri tem pa ostajajo zvesti poslovni etiki.

avtorica ■

doc. dr. Karin Širec

“Osebna komunikacija s profesorji je bila zelo pristna in enostavna, debate, ki so se razvijale v med predavanji, so bile blizu vsem.”

Uspehi naših diplomantov

Simon Štrancar
diplomant Podjetništva
direktor in solastnik podjetja G-1 d.o.o.

“Za časa študija pridno študirajte in poskušajte osvojiti čim več znanja, hkrati pa ne pozabite na vse druge radosti, ki jih ponuja študentsko življenje.”

Od študenta podjetništva do zmagovalca Start:up Slovenija

Simon Štrancar je direktor in solastnik podjetja G-1 d.o.o. ter diplomant študijske usmeritve Podjetništvo na EPF Maribor. G-1 d.o.o. je leta 2008 ustanovljeno podjetje, ki se je posvetilo razvoju in aplikaciji preprostih tehnologij uporabe alternativnih virov energije v avtomobilski industriji. Razvili so edinstven avtoplinski sistem na svetu, ki prinaša izboljšave tako pri delovanju vozila, kot tudi pri poenostavitvi montaže. Tehnologijo so tudi patentirali in pridobili varnostne certifikate, ki so pogoj za prodajo v tujini. V letu 2008 je v podjetje kot poslovni angel vstopil Mirko Tuš in zagotovil sredstva za zagon zahtevne in obsežne proizvodnje. Organizirali so prodajno mrežo v devetih državah po svetu, med drugim v Islandiji, Angliji, državah bivše Jugoslavije, Rusiji, Turčiji in Avstraliji. Podjetje je bilo nagrajeno tudi z laskavim nazivom slovenski »Start:up leta 2009«.

Simon, kako se spominjaš svojih študijskih dni?

Študentske čase imam v zelo lepem spominu. To je bilo res lepo obdobje v mojem življenju, čeprav nisem bil najbolj vzoren študent, vendar pa zelo pozoren na znanja, za katera sem menil, da mi lahko kasneje v življenju in poslu koristijo. Že takrat sem namreč vedel, da bom nekega dne podjetnik. Strategija »selektivnega sprejemanja znanja« pa se je nekajkrat izkazala za neoptimalno, saj sem že občutil primanjkljaj znanj, za katera sem menil, da so nepotrebna in jih nisem »uskladiščil« v dolgoročni spomin. Moram pa priznati, da sem zmeraj izkoristil vse priložnosti obštudijskih dejavnosti. Izkušnje in mreža poznanstev, ki sem jo ob tem stkal, mi danes koristijo v poslu ter prav tako bogatijo zasebno življenje.

Kaj je botrovalo odločitvi za študijsko smer Podjetništvo?

Že kot študent sem bil poln podjetniške energije, imel sem vizijo in bil sem zagnan. Vedel sem, da si želim nekega dne imeti in voditi uspešno podjetje. Zato je bila zame logična izbira študijske usmeritve Podjetništvo. Hkrati je ta študijska smer obetala več, imeli smo praktično usposabljanje v podjetjih in strokovno ekskurzijo, ki je za vsakega študenta nepozabna in pomembna izkušnja.

Na kratko prosim opiši svojo karierno pot in kje ste črpali idejo za ustanovitev podjetja G-1 d.o.o.?

Po zaključku študija in pridobitvi formalne izobrazbe je bila prva zaposlitvena priložnost zaposlitev na Univerzi v Mariboru, in sicer na oddelku za znanstveno raziskovalne zadeve. Nadomeščal sem delavko na porodniškem dopustu. Hitro sem se ujel z delom in sodelavci, opravil ogromno nadur ter že po treh mesecih prvič napredoval. Leto dni kasneje sem vodstvu univerze predlagal ustanovitev pisarne za prenos tehnologij. Spisal sem poslovni načrt, ki ga je vodstvo univerze potrdilo. Tako sem ustanovil prvo podjetje, v katerem pa nisem bil lastniško sodeluježen. Nastal je TehnoCenter Univerze v Mariboru, projekt, na katerega sem izjemno ponosen. V času dela in razvoja pisarne za prenos tehnologij, sem se za hobi in sprostitev ukvarjal z raziskovanjem alternativnih goriv, biodizlom in nato plinom. Hobi je preraščal v pravo podjetniško idejo, začeli so se zametki podjetja G-1 d.o.o., ki sem ga ustanovil skupaj s partnerji leta 2008. Zapustil sem TehnoCenter UM in se popolnoma predal svojemu novemu podjetju. Že leto dni po ustanovitvi smo prejeli prvo potrditev, da delamo pravo stvar na pravi način. Prejeli smo laskav naziv Start:up leta

Uspehi naših diplomantov

2009. Dogodek je bil pomembna prelomnica za mojo kariero in podjetje.

Kakšen nasvet bi dal mladim študentom usmeritve Podjetništvo za njihovo nadaljnjo kariero?

Za časa študija študirati in poskušati osvojiti čim več znanja, hkrati pa ne pozabiti na vse druge radosti, ki jih ponuja študentsko življenje. Obštudijske aktivnosti, vključno z vsemi zabavami, so izjemno pomembne za nabiranje multi-

disciplinarnih znanj, kar opažam, da se v zadnjem času zanemarja s prevelikim obremenjevanjem študentov. Po končani fakulteti pa delati, delati in še enkrat delati. Verjeti v to, kar delaš, poskušati in nemalo krat tudi tvegati. Vzponi in padci so sestavni del posla, vendar če delaš prave stvari na pravi način, prevladajo prvi.

avtorica ■

*Nataša Rus
podjetniška svetovalka
Tovarna podjetjov*

“Vedel sem, da si želim nekega dne imeti in voditi uspešno podjetje. Zato je bila zame logična izbira študijske usmeritve Podjetništvo.”

www.imaginecup.com

<http://eecsrc.eu/case-study-competition>

Marko Kašan
diplomant Podjetništva

Marko Kašan - manager prihodnosti

Na drugem natečaju za managerja prihodnosti je zmagal absolvent Ekonomsko-poslovne fakultete, smer Podjetništvo Marko Kašan.

Podjetje Tiger s sedežem na Portugalskem in proizvodnjo v vzhodni Evropi je proizvajalec velikih pralnih, sušilnih in likalnih strojev za komercialno rabo. Njihovi kupci so pralnice, čistilnice, hoteli in podobni poslovni uporabniki v Evropi in ZDA. V preteklih letih je dosegalo dvomestne stopnje rasti, toda zlati časi so mimo, trg njihovih sedanjih uporabnikov pa vse bolj zasičen. Kaj naj naredijo, da bodo vsaj 12-odstotno rast dosegali tudi v prihodnosti? Naj se usmerijo na nove trge ali naj razširijo svojo ponudbo?

Takšen je bil na kratko izmišljeni poslovni problem, za katerega so tekmovalci iskali rešitev na natečaju Manager prihodnosti, ki sta ga lani drugič skupaj organizirali revija Manager in svetovalna hiša A. T. Kearney. K sodelovanju so bili povabljeni študentje od tretjega letnika dalje in tudi že zaposleni mladi do starosti 30 let. Na natečaj se je prijavilo 27 mladih, 10 hrabrih je poslovne načrte tudi zares oddalo. Štirje finalisti so jih sredi maja predstavili komisiji, v kateri so bili predsednik uprave Mercatorja Žiga Debeljak, profesor na ljubljanski ekonomski fakulteti Andrej Kumer, direktorica Poslovne akademije Finance Tatjana Pogačnik, Branko Žibret ter Melanie Seier-Larsen iz A. T. Kearneyja in Vita Cajnko Javornik z revije Manager.

V vlogi 'upravnega odbora', ki mora odobriti denar za nove projekte, so jih seveda 'zaslišali' strogo in s primerno dozo skepse. Najbolj jih je prepričal najmlajši od njih, 25-letni Marko Kašan. Bil je sicer edini od finalistov, ki v rokah še ni imel diplome. Marko si je že med študijem pridno nabiral delovne izkušnje. Čisto prve pred sedmimi leti še kot dijak, ko je delal za manjše podjetje MCA, ki se med drugim ukvarja z grafičnim oblikovanjem in pripravo reklamnih katalogov.

Sicer pa je prav mogoče, da mu za prvo redno zaposlitev ne bo treba vzeti pot pod noge in trkati na različna vrata, saj se je že precej udomačil v finančni družbi KBM Fineko, hčerinski družbi NKBM,

za katro dela prek študentskega servisa zadnja tri leta. Sodeluje pri izdelavi analiz ekonomske upravičenosti investicijskih projektov, vrednotenju vrednostnih papirjev in nepremičnin ...

Pravi, da je med študijem večinoma delal po tri dni na teden. Zaradi tega se je študij sicer malo zavlekel, za kar pa mu zaradi pridobljenih izkušenj ni žal. Tudi nima občutka, da ga je delo pri študiju oviralo, prej nasprotno. Pravi, da je ob delu dobil veliko znanja, ki mu je pri študiju celo pomagalo. Kljub temu na vprašanje, kaj meni o ureditvi 'malega dela', proti kateremu zlasti študentske organizacije tako goreče protestirajo, ni odgovoril bojevit. Menil je le, da bi morda lahko zakon odobril nekaj več ur manj obdavčenega študentskega dela, kot je predvideno zdaj.

Kje se vidi zmagovalec pri 35 letih?

Svoje življenjske ambicije opredeljuje kratko: rad bi postal eden od vodilnih managerjev. Žiga Debeljak, ki je bil tudi v komisiji za Managerja prihodnosti, je postal predsednik uprave Mercatorja, enega največjih slovenskih podjetij, pri 35 letih. Kako visoko pa vidi sebe pri teh letih? »Upam, da visoko,« odgovarja. Njegov vtis sicer je, da se v Sloveniji praviloma napreduje bolj počasi. »To utemeljujejo s tem, da imajo mladi ljudje premalo izkušenj. Vendar ni vedno tako. Nekateri

mladi celo že kot študentje opravljajo precej odgovorno delo,« pravi.

In kakšen je po njegovem mnenju dober šef? Poleg tega, da ima znanje in izkušnje na svojem strokovnem področju, mora biti realističen, mora znati poslušati in odločati.

Na natečaj za Managerja prihodnosti se je prijavil, ker meni, da je tak natečaj velik izziv, zмага na njem pa tudi dobra referenca v življenjepisu. In zato, ker je tudi to koristna življenjska izkušnja. Bistvo njegovega poslovnega načrta, s katerim naj bi podjetje Tiger (proizvajalec velikih pralnih, sušilnih in likalnih strojev za pralnice in čistilnice) okrepilo svojo rast v prihodnjih letih, je bila pridobitev novih kupcev iz vrst hotelov, restavracij in bolnišnic, razvoj novih, bolj ekoloških izdelkov, utrditev blagovne znamke in prodor še na brazilski trg s prevzemom tamkajšnjega proizvajalca sorodnih strojev za gospodinjstva.

Čeprav je na koncu priznal, da mu je bilo zaradi vprašanj, ki so mu jih postavljali člani komisije, kar malo vroče, je svoje zamisli branil umirjeno in z jasnimi odgovori. Odlika njegovega načrta je bila tudi razčlenitev organizacijskih ukrepov na različnih poslovnih ravneh.

avtorica ■

Vita Cajnko Javornik
Prirejeno po reviji Manager, 9. junij 2010

Uspešno pridobljen certifikat

avtorica ■
Katja Crnogaj, mag.
asistentka

Posebej v spominu mi je ostala moja prva doktorska delavnica, ki je potekala na Durham Business School v Veliki Britaniji. Delavnica je obravnavala temo podjetniškega izobraževanja in spodbujala razmišljanje o »podjetnem« doktorskem procesu. Zanimivo je bilo »prebijanje ledu« z opisom svojih dosedanjih izkušenj, testiranje splošne podjetniške naravnosti, izpolnjevanje vprašalnika o pomenu podjetniške usposobljenosti za prihodnost in se preizkusiti v pristopu »elevator pitch« ter v eni minuti (kot praviloma traja vožnja z dvigalom) prepričati udeležence zakaj sem ravno JAZ najboljši doktorski študent... Zanimivo predavanje nam je pripravil profesor Allan Gibb iz Durham University, ki smo ga zaključili s prijetnim druženjem in pogostitvijo vseh udeležencev na njegovem domu, v tipičnem angleškem okolju in vzdušju. Nekaj časa je ostalo tudi za izlet do mesta Newcastle in ogled tamkajšnjih znamenitosti. Seveda ni manjkala niti sprehod po mestnem središču Durhama in doživetje tamkajšnjega nočnega življenja.

Samo leto dni je minilo, ko sem se ponovno udeležila pestrega, tokrat kar celotedskega modula, s pomenljivim naslovom DREAM (Doctoral Retreat on Entrepreneurship As Making), ki je potekal na Ekonomski fakulteti v Osijeku, Hrvaška. DREAM temelji na zamislih povezanih z učinkovitim podjetništvom (ang. effectual entrepreneurship), ki so nam jih posredovali njeni idejni začetniki: priznana ameriška profesorica Saras

Dosežki naših študentov

Doktorski seminar – odkrijte svoj kreativni potencial

Izzivalne teme, zanimive interakcije in dobre vibracije

Kot študentka podiplomskega doktorskega študija na študijski usmeritvi Podjetništvo, sem v okviru mednarodnega doktorskega študijskega programa »Podjetništvo in inoviranje«, imela priložnost aktivno sodelovati na več mednarodnih doktorskih seminarjih v Sloveniji kot tudi v tujini. Gre za seminarje in delavnice namenjene doktorskim študentom, ki se pripravljajo na pisanje doktorske disertacije, s ciljem razvijati raziskovalne sposobnosti, deliti izkušnje z ostalimi raziskovalci in pridobiti dragocena mnenja kolegov ter profesorjev o dosedanjih rezultatih ali namenih znanstvenega raziskovanja.

Sarasvathy iz Darden Graduate School of Business, University of Virginia (ZDA), skupaj s prof. Stuart Readom, IMD (Švica) in Robertom Wiltbankom, Willamette University (Oregon, ZDA). Podjetniško raziskovanje je nedvomno mlada disciplina, ki je še do nedavnega bila osredotočena predvsem na prepoznavanje in odkrivanje poslovnih priložnosti. Z njeno rastjo, pa vse bolj v ospredje stopa raziskovanje podjetništva, ne le kot iskanje, ampak tudi kot »ustvarjanje« novih priložnosti, podjetij, trgov in institucij, kar je bil poglobitveni navdih tokratnega pomladnega seminarja.

Zanimiv teden, poln izzivalnih tem, zanimivih interakcij in dobrih vibracij mi bo kljub slabemu vremenu ostal v lepem

spominu. Pa ne le zaradi vseh koristnih napotkov, ki sem jih dobila za moje nadaljnje delo, ampak predvsem zaradi neverjetne energije, prijetnega druženja in navdušenja vseh prisotnih, saj je tudi tokrat seminar zadovoljil vsa naša pričakovanja. V tem duhu se je rodil slogan, ki se ga držim tudi v prihodnje in pravi: Keep-on DREAM-ing!

Vsekakor lahko zatrdim, da predstavljajo mednarodne izkušnje raziskovalnih doktorskih seminarjev in delavnic dragocen doprinos pri iskanju novih rešitev, ki jih zahtevajo izzivi sodobnega okolja. Gre za pomembno priložnost v času podiplomskega študija, ki jo velja izkoristiti in se soočiti z lastno kreativnostjo ter radostjo, ki jo napaja čar raziskovanja.

Juha (Finska), Lazar (Makedonija), Irena, Boris, Ljerka, Lidija, Anamarija, Sunčica, Mirela, Marina, Predrag, Julia, Martina prof. Slavica (Hrvaška), Kutlu (Turčija), Sharon (Nemčija), Laura (Avstrija), Katja (Slovenija), prof. Saras, prof. Robert (ZDA), prof. Stuart (Švica).

avtorica

prof. dr. Jožica Knez-Riedl
redna profesorica in
znanstvena
svetnica

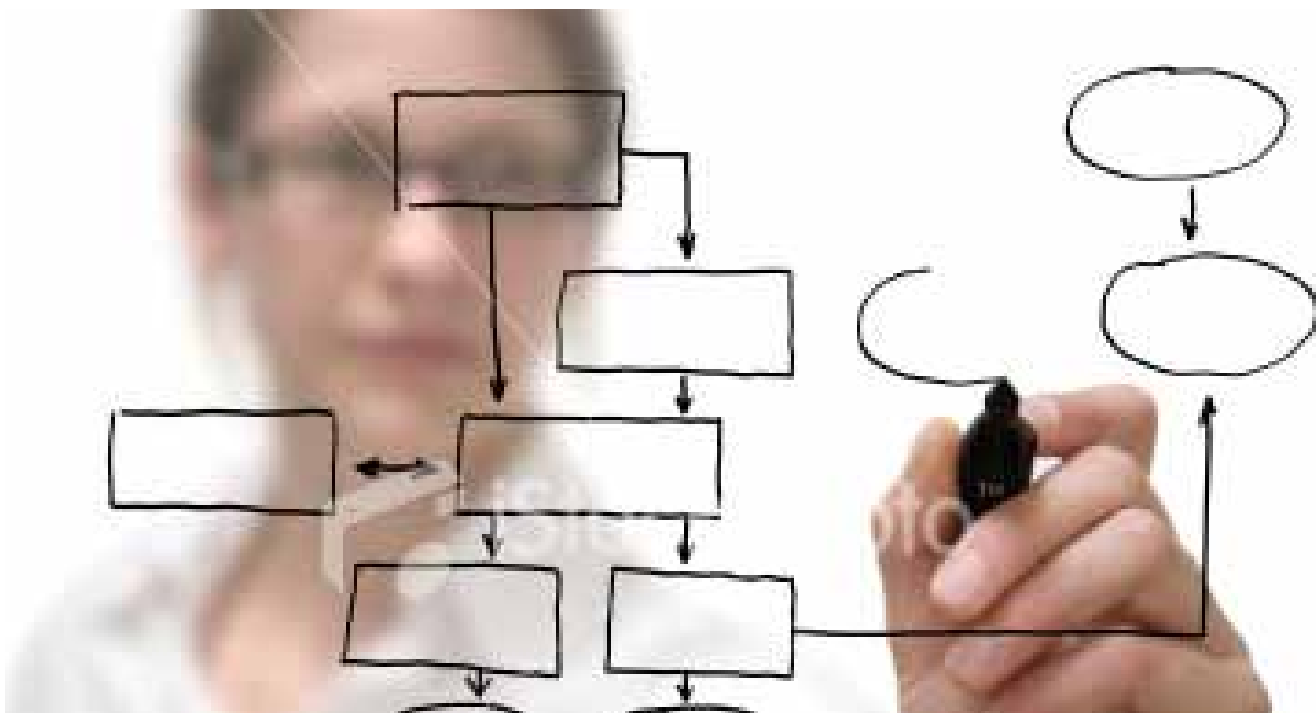
Mednarodna delavnica o trajnostnem razvoju

Sredi poletnih počitnic je Univerza v Mariboru organizirala mednarodno delavnico The International Research and Practice Workshop on Sustainable Development in Practice (SDP). Pridobiti študente za sodelovanje je pomenilo, da jih je bilo treba sredi počitnic, v nadležni vročini, navdušiti za pisanje prispevka v angleščini, izdelavo posterja ter za sodelovanje v seminarskem delu delavnice. Obe študentki naše fakultete, ki sta se vabilu odzvali, sta leto pred tem že diplomirali prav iz tematike okoljske ekonomike; Eva Kaučič s temo trojnega izida, Anja Šumah iz povezave okoljske ekonomike s socialnim podjetništvom. Obe sta bili lani že študentki magistrskega študija, tik pred vpisom v 2. letnik.

Tridnevna delavnica je potekala v začetku septembra 2010. Ob predstavitvah referatov profesorjev in raziskovalcev so svoj delež prispevali tudi študentje. Nekateri so napisali prispevke, sodelovali v sekciji plakatov (Poster Session), v seminarskem delu, ki mu je sledil preizkus v vprašanji, ter v diskusiji na predavanjih. Delovni jezik je bila angleščina. Naši študentki, Anja in Eva, sta se odlično vključili v program delavnice in s svojimi prispevki naredili zelo dober vtis. Prisluhnili smo referatom profesorjev na univerzah v Angliji, na Švedskem, Madžarskem, v Romuniji in Srbiji ter, nenazadnje tudi domačim profesorjem z mariborske univerze. Svoje raziskovalne izsledke so predstavili raziskovalci tujih in domačih raziskovalnih organizacij.

O vtisih obeh študentk pišemo v nadaljevanju. Njuna mentorica, prof. dr. Jožica Knez-Riedl, takole povzema svoje vtise:

»Vse tri smo mednarodnim udeležencem predstavile tudi v svetu ta čas aktualne teme. Možno je reči, da smo veliko pridobile in hkrati tudi same prispevale delček k razumevanju okoljskih problemov oziroma razreševanju dilem v zvezi s trajnostnim razvojem. Anja in Eva sta se odrekli delčku svojih počitnic, pripravili vsaka svoj prispevek in poster, prebili tri dni na delavnici, se pripravljali na vprašanja iz seminarskega dela delavnice in se pri tem odlično odrezali. Prepričana sem, da se jima bo ta mednarodna izkušnja obrestovala. Za smer Podjetništvo, fakulteto in UM pa je to dokaz, da ne zaostajamo glede vsebin za drugimi fakultetami iz tujih univerzitetnih okolij. Želeti si je le še več podobnih priložnosti za naše študente, da izmenjujejo znanje in pridobivajo izkušnje na izrazito pozitivno naravnanih dogodkih, kot je bila omenjena mednarodna delavnica.«

Dosežki naših študentov

Anja Šumah

podiplomska študentka bolonjskega magistrskega programa

Proti koncu poletnih počitnic, tik pred zadnjim zasluženim morskim oddihom pred pričetkom novega šolskega leta, sem prejela povabilo mentorice svojega diplomskega seminarja, da se na delavnici o trajnostnem razvoju predstavim s prispevkom »Solving social problems as an important part of sustainable development.« O udeležbi nisem dolgo razmišljala, saj me okoljsko naravnane teme vedno pritegnejo.

Delavnica je potekala tri dni. Vsak dan smo imeli predavanja, kjer so predavatelji iz različnih držav, od profesorjev

do ljudi iz prakse, predstavljali različne vidike in dileme trajnostnega razvoja. Po vsakem predavanju je potekala kratka diskusija. V popoldanskih urah smo imeli praktične delavnice, sama sem se udeležila delavnic Eco-design and Lyfe Cycle Assessment ter Moodle – its practical use. Po vsakem dnevu je potekala še končna evalvacija, kjer smo izpostavili najpomembnejše ugotovitve in posvetili dodaten razmislek najbolj zanimivim temam. Po preteku treh produktivnih dni je bilo delavnico neizbežno zaključiti z veliko novimi spoznanji in zaključnimi mislimi ter se seveda posloviti.

Meni osebno najpomembnejša pridobitev je bila, da sem se (s prijazno pomočjo prof. dr. Knez-Riedlove) naučila napisati strokovni esej (v angleškem jeziku), tako vsebinsko kot oblikovno. Prav tako sem tudi prvič izdelala poster, ki je bil razstavljen na hodniku in so si ga med odmorih lahko ogledali udeleženci ter tudi kaj vprašali. Delavnica me je zelo pritegnila predvsem zaradi tem trajnostnega razvoja, veliko teža pa so prispevali tudi seminarji, saj je zanimivo slišati predavatelje drugih fakultet in iz drugih držav.

Logo of the University of Maribor, Faculty of Economics and Business, and the European Union.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJA DELNO FINANCIJA EVROPSKA UNIJA
LIFE SOCIETY PROJECT

Anja Šumah, student of postgraduate programme Entrepreneurship and Innovations,
University of Maribor, Faculty of Economics and Business, Maribor

Solving social problems as an important part of sustainable development

SOCIAL ECONOMY (Social-responsible entrepreneurship)

SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Social responsibility is defined as concept typical for companies which recognise the concern for society and environment in their business actions and in their relations with the main institutions of development (Matten 2007). So, social entrepreneurship is one branch of socially responsible companies.

2006 recipient of the Nobel Peace Prize for his work in developing the concept of microcredit and microfinance.

A well known social entrepreneur Muhammad Yunus says: if we would familiarize socially responsible entrepreneurs with the idea of achieving more social benefits with the model of a social entrepreneurship as with the classical model, we would encourage them to join this sector (Yunus 2009, 30-31)

«Social responsibility is a way of how to realize the principles of sustainable development also on the level of companies and institutions in their inner and outer environments (Kavac et al. 2006a)»

SOCIAL ENTREPRENEURS ... ARE ASPIRING TOWARDS SOLVING SOCIAL PROBLEMS

By the definition of the European Commission (Novak 2009b) social entrepreneurship refers to companies and institutions whose founder is not the state, their products are marketable and non-marketable but they are founded with a social goal, operating on a democratic principle of members and employees. They are also based on solidarity of its members and they do not share the profit amongst the founder.

«All the socially excluded persons or persons who are threatened to be excluded are entitled to be a part of social economy.»

Target groups: ex-employees, handicapped people, long-term unemployed people, migrants, other people, employment seekers.

These people can be financially, educationally, physically or in some other way at a disadvantage.

In Slovenia the company HTZ – Harmonija tehnologije in znanja (Harmony of technology and knowledge) is the biggest handicapped company with more than 1800 employees. The sphere of business activities: Projecting and construction of solar electric power plants, making and installing of filtration systems for drinking water, doing laundry, etc.

By the opinion of CEPEC the best big company in 2010 is the Arcobolero in Italy. It has 261 full time employees. The sphere of business activities: Consulting and design studies, Management software for recycling.

DOBROBITA
P L U S
a podjetju

DOBROBITA has received an award in 2005 for the biggest social company (it has more than 20 employees) at the international conference CEPEC (Sant). The company was founded in 1994 with the intention to provide new workplaces for people who are harder to employ. Their activities involve gardening, expert consultancy, etc. (DOBROBITA plus 2009 and Delak et al. 2008).

Dosežki naših študentov

Septembra 2010 me je prof. dr. Knez-Riedl navdušila za pripravo prispevka v angleščini in spremljevalnega posterja za sodelovanje na mednarodni delavnici. Ta me je takoj pritegnila, saj sem v programu opazila številne zanimive prispevke, s katerimi sem poglobila znanje o trajnostnem razvoju in njegovi operacionalizaciji v praksi. V okviru delavnice sem se udeležila tudi vaj o trajnostnem poročanju, kjer smo pregledali temeljne razlike med trajnostnim poročanjem univerze in gospodarskega subjekta. Obenem pa smo se seznanili tudi z najnovejšimi GRI (Global Reporting Initiatives) smernicami za poročanje, ki je vedno več kot le odsek v polletnih ali letnih računovodskih izkazih.

Delavnica je bila deloma posvečena tudi razpravi in dilemam v izobraževanju o trajnostnem razvoju. Na to temo sta bila predstavljena dva referata, ki sta ponudila zanimive izsledke o izobraževanju o okoljskih vsebinah na Univerzi v Mari-

boru. Oba referata (prof. dr. Knez-Riedl in prof. dr. Krajnc) sta podala pozitivne izkušnje o nekajletnem delu s študenti na področju trajnosti in okoljske problematike. Menim, da je bistvenega pomena, da se študenti seznanimo s to tematiko in tako izoblikujemo mnenje in kritičen pogled na aktualno dogajanje na tem področju. Sama sem se predstavila s prispevkom na temo koncepta trojnega izida in njegovo operacionalizacijo v sodobnem mednarodnem okolju. V okviru spremljevalnih aktivnosti sem na delavnici predstavila tudi svoj poster na isto temo.

Eva Kaučič

podiplomska študentka bolonjskega magistrskega programa

THE CONCEPT OF THE TRIPLE BOTTOM LINE IN THE INTERNATIONAL BUSINESS PRACTISE

Three dimensions of the TBL concept

Economical Social Ecological

Three dimensions of the triple bottom line approach that have equal importance in the practise of the concept.

Triple Bottom Line Concept:

- connection between TBL approach and the sustainability,
- John Elkington first introduced the terminology of the TBL,
- the TBL concept promotes economic prosperity, ecological quality and social equivalence,
- the concept is also known as "Triple P" (3P) that means People, Profit, Planet and "Not just for profit",
- the TBL approach is implemented in many different international standards (like ISO standards),
- TBL approach appeals to the society and companies to take over the total responsibility for their actions.

The TBL approach in the business practise

Many multinational companies have implemented the Triple Bottom Line Concept in their business process, in the long term the most successful are:

NIKE, IKEA, Deloitte, novo nordisk

The Triple Bottom Line Concept

Economically viable Business Ethics

Socially responsible Access to health Environmentally sound Climate change

Kako sem pa jaz pristal na Podjetništvu...

«Sneg je izginil, dnevi so se daljšali, vse se je počasi prebujalo, sami pa smo tavali v temi in neodločenosti, katero smer izbrati!» Kolebal sem med tremi različnimi študijskimi smermi. Vsaka izmed njih je obljubljala specifična znanja, ki so se mi zdela zanimiva, zaradi česar je bila odločitev še toliko težja.

Že od nekdaj sem bil odprtega duha in v nenehnem iskanju novih izzivov, kot pravi slovenski rek: »Nuja je mati iznajdljivosti!« S takšnim mišljenjem si je možno odpreti veliko novih vrat, spoznati nove in zanimive ljudi in se kdaj pa kdaj tudi opeči. Ampak kot veste, so lastne izkušnje zmeraj vredne več, ne glede na to, kaj so vam že povedali. Ste že poizkusili, če je ognjeni zubelj vroč?

Ko je prišel čas odločitve, sem izbral smer Podjetništvo, saj si nikakor nisem mogel predstavljati, da bi do konca kariere deloval na ozkem območju, brez dinamičnosti, inoviranja in spreminjanja, ne, to ne bi bilo zame!

Smer sem si že izbral, sedaj potrebujem še podjetje, ki me bo podpiralo in v katerem bom lahko nabiral izkušnje skozi naslednji dve leti študija. Ker doma nimamo lastnega podjetja, je bil glavni izziv poiskati si dobro in uspešno podjetje, ki bi me sprejelo med svoje vrste v času, ko vsi govorijo o krizi, recesiji in odpuščanju. In uspelo mi je!

Po pozitivnem odzivu na prošnjo za študentsko prakso, ki sem jo poslal na najuspešnejše slovensko podjetje sodobnega stavbnega pohištva iz PVC in aluminija, podjetje AJM d.o.o., sem bil povabljen na razgovor z bodočim mentorjem Igorjem Miholicem. Z Igorjem, ki soustvarja v podjetju AJM že vse od samih začetkov, sva se hitro ujela in še pred uradnim pričetkom šole sem začel spoznavati delovanje podjetja AJM. Sprva je bilo nekaj treme in začetnega prilagajanja, ampak v dobrem podjetju z dobrim mentorjem se hitro ujame tempo dela.

Ekipa zadnje pisarne na levi

V času petkovih druženj sem se veliko naučil, spoznal in si vsekakor močno razširil obzorje delovanja v poslovnem svetu. V podjetju sem prisostvoval pri uspešnih in neuspešnih projektih, spoznaval sem nove in opazoval odhajajoče sodelavce, bil prisoten ob »žetvi« krize, nenehnem razvoju in izboljševanju poslovnih procesov, izdelkov in storitev... skratka, dve leti v teh turbulentnih časih sem imel možnost pridobivati izkušnje in soustvarjati na zelo raznolikih področjih dela.

Priznati moram, da so mi izkušnje iz podjetja velikokrat služile kot osnova pri analizi specifičnih primerov ali izdelavi številnih seminarских nalog, ki so nemalekkrat tudi pogoj za pristop k izpitu. Nekatere rešitve iz teh nalog pa so prenesene tudi v podjetje. Na ta način »ubiješ dve muhi na en mah!«

Smer podjetništvo zelo na široko zastavi temelje za bodočo kariero, svoje specifično znanje pa si po želji dopolnjuješ z zanimivimi izbirnimi predmeti drugih študijskih smeri ter vse to teoretično znanje na koncu preizkusiš v mentorskem podjetju in na lastnih projektih. Ja, to je zame!

Študijska praksa

Sedaj, ko se moja praksa bliža koncu, ponosno gledam na ta čas, ki sem ga preživel v podjetju in na vse izkušnje, ki sem jih pridobil, pozitivne in tudi tiste malo manj. Prav praktično eksperimentiranje je tisto, ki ti ob dobrem teoretičnem poznavanju problema omogoča konstruktivne odločitve v prihodnosti.

V kolikor si želite dinamičnosti, inovativnosti, ste samoiniciativni in želite osvojeno znanje preizkusiti v praksi ter se veseliti ob uspehih lastnih projektov, a biti brez strahu ob neuspehu, potem izbira smeri ne bi smela biti več vprašanje.

Začetki AJM

AJM danes

Komentar direktorja podjetja AJM d.o.o. gospoda Janeza Ajleca

Naše podjetje že dvajset let nenehno raste, se širi in išče nove izzive. Prav zato smo zmeraj pripravljene medse sprejeti ambiciozne in dinamične posameznike, s katerimi »osvajamo nove vrhove.«

Menim, da je pristop smeri Podjetništva, ki vključuje dvoletno prakso, zelo spodbuden tako za študente kot tudi podjetja. Oboji drug z drugim dihajo, spoznavamo prednosti, slabosti in potencialne možnosti obeh strani. Kolikšno dodano vrednost pa takšna praksa prinese, je odvisno tako od posameznega študenta kot tudi od podjetja. Len in nezainteresiran študent ne bo od takšne prakse odnesel nič, pa čeravno bo delal v najboljšem podjetju na svetu. Po drugi strani pa bo dober in ambiciozen študent v podjetju brez izzivov s takšno prakso kopičil le stroške neracionalne izrabe časa namesto izkušenj in znanja. Študent si mora v tem času skozi najrazličnejše zadolžitve razširiti svoj horizont znanj in izkušenj, ne pa da prenaša fakture in zaposlenim kuha kavice.

»Dober glas seže v deveto vas,« in študentje, ki so svoje prakse opravljali v poslovnih in uspešnih podjetjih, imajo vsekakor dodatno konkurenčno prednost pri iskanju zaposlitve, vsaj pri nas je tako.

g. Janez Ajlec

avtor

Niko Brecl
študent Podjetništva

Študijska praksa

avtorica
Andreja Kolar
študentka Podjetništva

Podjetniška praksa kot poglobitev dosedanjih izkušenj in pridobitev novih

Že stari Francozi in mnogi sociologi so govorili, da naj bi bila praksa svobodna, zavedna, kreativna človeška aktivnost, ki je sposobna ustvarjati vedenje in nov, boljši družbeni red. Omogoča komunikacijsko interakcijo med ljudmi in krepi zavedanje. Njihovo mišljenje bi nas moralo spremljati na vsakem koraku, bodisi, če se znajdemo v vlogi mentorja ali le nekoga, ki si pridobiva praktične izkušnje.

Svoje prve izkušnje v podjetju, ki je sedaj tudi moje mentorsko podjetje, Vilkoograd d.o.o., sem si pričela nabirati takoj po končani osnovni šoli. Vedno se mi je zdelo zanimivo, kako lahko nekdo ustvari podjetje in je pri tem tudi uspešen. Kakšne so njegove sposobnosti, ki jih potrebuje pri vodenju, kako zazna priložnosti in pasti, kaj je tisto, kar je najbolj pomembno, ko podjetje izbira zaposlene, kako pride na trg, kaj ga krepi in ohranja konkurenčnega na trgu, kaj daje dodano vrednost podjetju, kako posluje in tako dalje. Sama sem imela srečo, da sem lahko v stričevem podjetju začela vse to spoznavati že zelo zgodaj. Postopoma sem začela s pomočjo potrpežljivih zaposlenih v podjetju odkrivati odgovore na svoja vprašanja.

Začela sem popolnoma na začetku, s kuhanjem kavic, vnašanjem pošte, pisanjem dopisov, naročilnic, urejanjem in prenašanjem dokumentacije, sprejemanjem strank... Vse se je nadgrajevalo skupaj s šolanjem. Tako sem skušala znanje na vsakem koraku povezati s prakso. Včasih mi je to uspelo sami, večkrat sem potrebovala pomoč koga bolj izkušenega, ki mi je pomagal pri doje-manju in dodal novo znanje. Pri tem je bilo potrebno veliko samoiniciativnosti, želje po novem znanju in učenju.

Andreja Kolar in Petra Djuras

Izjava mentorice Petre Djuras, dipl. upravni organizator

V podjetju Vilkoograd smo že večkrat omogočili študentom in dijakom izvajanje obvezne prakse pod mentorstvom. Sama nastopam kot mentorica že drugič. V veselje mi je prenašati praktično znanje na študente, še posebej na takšne kot je študentka Kolar Andreja, ki je izredno dojemljiva in samoiniciativna. Andreja je trenutno v podjetju prisotna enkrat tedensko, drugače z njo sodelujemo že sedem let. Ker je v podjetju pridobila že veliko izkušenj z različnih področij, ji lahko v izvrševanje dodelimo tudi najzahtevnejše naloge. Podrobno se je seznanila s področjem kadrovanja, računovodstva in trženja. V podjetju se zavedamo, da so ključni dejavniki uspeha prav zaposleni. Vsekakor podpiram tovrstna izobraževanja, kjer se združujeta teorija in praktično delo. Menim le, da bi lahko bilo razmerje med teoretičnim in praktičnim delom sorazmerno.

S pridobivanjem izkušenj začneš dojemati delovanje podjetja, kdaj je pravi trenutek, da nekaj rečeš ali morebiti ostaneš tiho, začneš se učiti samodiscipline in spoštovanja, poslovnega komuniciranja, ekstrovertiranosti...

Ko podjetje opazi tvojo samoiniciativnost in učljivost, ti začne zaupati, dodeljevati nove naloge, zahtevnejše in od tebe pričakuje zmeraj več. Ti pa začneš čutiti pripadnost in na vsakem koraku skušaš narediti nekaj v dobrobit podjetja. Tako sem se skozi čas preizkusila v knjiženju računov, vodenju kadrovske evidenc, urejanju dokumentacije pri zaposlovanju, pisanju zapisnikov na sestankih in seminarjih...

Študijska praksa

Ker sem želela svoje znanje še bolj podkrepiti in ker skušam slediti svojim sanjam, da nekoč postanem uspešna v poslovnem svetu, na področju, ki mi bo najbolj pisano na kožo, sem se v prvem letniku odločila za usmeritev Podjetništvo, ker je drugačna, ponuja več praktičnega izobraževanja in se učimo na primerih. Tako bom lahko opravljala praktično delo en dan v tednu, vse dni izobraževalnega programa v 2. in 3. letniku. Na ta način lahko še bolje povežeš prakso in teoretično znanje s pomočjo seminarskih nalog, predavanj profesorjev ali zgolj z nalogami, ki ti jih dodelijo v podjetju. Na smeri te naučijo, da podjetnik potrebuje veliko samoiniciativnosti, drznosti, trdega dela in odrekovanja...

Podjetnik mora živeti in dihati s podjetjem. Tako se začneš postopoma tudi sam tega zavedati in preizkušaš svoje sposobnosti, znanja in zmožnosti. Imeti moraš rad svoje delo in ga z veseljem opravljati. Podjetništvo mora postati »tvoj način življenja«.

Izjava direktorja podjetja Vilkoograd, gospoda Kolar Viljema

V podjetju Vilkoograd si že dalj časa prizadevamo, da bi v izobraževalnih sistemih povečali delež prakse na vseh nivojih srednješolskega in višješolskega študija, zato pohvalno ocenjujemo način izobraževanje na študijski smeri Podjetništvo. Za uspešno opravljanje prakse ima velik pomen sodelovanje izobraževalne institucije in podjetja oziroma mentorja v podjetju. Le na ta način je lahko praksa ciljno naravnana. Dandanes opažamo, kako mladi iščejo zaposlitev, a brez uspeha. Na drugi strani pa smo podjetja, ki potrebujemo sposoben kader. Prizadevamo si, da bi zaposlili mlade z visoko izobrazbo, vendar pri tem mnogokrat naletimo na probleme. Izobraževalne institucije izobražujejo kader in poudarjajo, da bodo z izobrazbo postali vodje, vodje resursov za delo, managerji... Tako podjetja to tudi pričakujejo. Resnica pa je drugačna. Ni mogoče, da bi človek vodil podjetje ali enoto brez poznavanja ljudi, tehnologije in procesov. Tako so ob zaposlitvi takšnega kadra velika pričakovanja, obenem pa razočaranje zaposlenega zaradi neuspeha. V nasprotju s tem, pa se mladi niso pripravljene žrtvovati in začeti na nižjem nivoju, kjer bi postopoma pridobili izkušnje in znanje, ki bi jim omogočilo rast v podjetju. Pri načinu izobraževanja s prakso, bi bilo dobro več nameniti usmerjanju študenta, kjer bi študent moral zavzeti neka stališča in si začrtati cilje o tem, kje dejansko bi se bil pripravil zaposliti po končanem študiju. S tem bi pridobil pripadnost podjetju, spremljal bi gibanje in življenje le tega. Podjetje pa lahko na ta način vidi študenta skozi izobraževanje, kakšne so njegove sposobnosti in veščine. Tako je zaposlitev veliko lažja, da ne rečem zagotovljena. Trdno sem prepričan, da se bo s pomočjo vaše usmeritve močno dvignilo število študentov z zaposlitvijo.

" Če želiš imeti nekaj, česar še nikoli nisi imel, moraš narediti nekaj, česar še nikoli nisi naredil."

Inštitut za podjetništvo
in management
malih podjetij

ŠTUDIJ PODJETNIŠTVA NA EPF

domov | aktualno | kontakt | kazalo

IŠČI ▶

Fakulteta

Katedra

Tim

Miroslav Rebernik
Barbara Bradač Hojnik
Katja Crnogaj
Jožica Knez-Riedl
Tadej Krošlin
Matjaž Mulej
Ksenja Pušnik
Matej Rus
Karin Širec
Zdenka Ženko

Kontakt

Študij podjetništva na EPF

VPIS podjetništvo 2010

BV

BU

BM

BD

Diplomanti podjetništva

Dogodki

Ekскурzije

**Inštitut za podjetništvo
in management
malih podjetij**

Ekonomska - poslovna
fakulteta UM,
Razlagova 14
2000 Maribor, Slovenija
Tel: +386 2 22 90 254
Fax: +386 2 25 16 681
Email: ipmmp@uni-mb.si

Tim

Predstojnik katedre

- Prof. dr. Miroslav Rebernik, redni profesor

Člani katedre

- Doc. dr. Barbara Bradač Hojnik
- Katja Crnogaj, mag, raziskovalka
- Prof. dr. Jožica Knez-Riedl, redna profesorica
- Mag. Tadej Krošlin, višji predavatelj
- Prof. ddr. Matjaž Mulej, zaslužni profesor
- Doc dr. Ksenja Pušnik
- Mag. Matej Rus, višji predavatelj
- Doc. dr. Karin Širec
- Doc. dr. Zdenka Ženko

AKTUALNO

**Enodnevna strokovna
ekскурzija študentov
podjetništva**

Za študente Podjetništva, 2. letnik BU, organiziramo strokovno ekскурzijo v Rogaško Slatino.

Podroben program ekскурzije je na voljo tukaj.

Na ...

[Podrobno >](#)

**Vabilo k udeležbi na STARTup
Live Graz**

Vabimo vas, da se udeležite delavnice STARTup Live Graz, katere cilj je razviti idejo do produkta v 54 urah.

Podrobnosti so v priložnosti!

Vabilo

[Podrobno >](#)

**Vabilo k ogledu filma
Socialno omrežje in
mreženju po filmu**

**Katedra za podjetništvo in ekonomiko
podjetja**
ob pričetku novega leta in koncu študijskega semestra

za vse študente podjetništva (BV, BU in BM) na ...

[Podrobno >](#)

www.podjeten.si

avtor

Zoran Stamenčić
diplomant Podjetništva

Študij v Atenah skladen z grško kulturo

Odločitev, ali preživeti semester v tujini ali ne, je bila zelo lahka. Že pred odhodom sem se namreč zavedal, da bo izkušnja nepozabna in neprecenljiva. Je pa zato bila, zaradi mnogih destinacij, ki so na voljo, težja odločitev, kje preživeti semester v tujini. Zaradi želje živeti v velikem mestu sva se s sošolcem naposled odločila za Atene...

V prestolnico Grčije sva priletela z Dunaja. Ob pristanku sva spoznala še enega študenta z EPF. Skupaj smo se, polni pričakovanj, odpravili proti nepozabni izkušnji. Študentska organizacija, ki je skrbela za tuje študente, nam je ob prihodu zelo pomagala pri privajanju na drugačno kulturo. V tednu pred začetkom semestra je bilo organiziranih veliko dogodkov, tako da smo se tuji študenti med seboj hitro spoznali. Organiziran je bil tudi tradicionalni tridnevni spoznavni izlet tujih študentov na otok Mykonos, ki je zares eden izmed najlepših otokov Egejskega morja.

Študij na Univerzi za ekonomijo v Atenah je bil v skladu z grško kulturo. Predavanja so se začela pozno, izpiti so se pisali v večernih urah... V Atenah sem opravljal pet izpitov in prav pri vseh izpiti sem moral opraviti obsežno seminarsko nalogo, ki je bila pogoj za pristop k izpitu. Nabor izpitov je, zaradi velikega števila tujih študentov, v Atenah zelo velik, kar bistveno zmanjša problem izbire. Izpite, ki sem jih opravljal v tujini, so morali potrditi tudi na Katedri za podjetništvo, kar ni bil problem, ker profesorji na tej katedri podpirajo in tudi vzpodbujajo študente k drugačnemu študiju. Težavnost študija je primerljiva s študijem pri nas. Predavanja smo, zaradi velikega števila tujih študentov, imeli tuji študenti ločeno od drugih študentov v angleščini. Za študente je v Grčiji zelo dobro poskrbljeno. Omembe vredno se mi zdi dejstvo, da imajo prav vsi študenti tri brezplačne obroke na dan, kar bistveno zmanjša stroške bivanja v tujini.

Bolj »pomemben« pa je bil čas, ki sem ga preživel izven učilnic univerze. Z drugimi tujimi študenti smo prosti čas izkoristili za raziskovanje mesta in za sprostitev od »napornega« študentskega življenja v Atenah. Za vsakega študenta je pomembno nočno življenje, zato nikakor ne morem mimo njega. Za grško prestolnico velja, da je nočno življenje eno najboljših in najbolj razgibanih v Evropi. Prav vsak dan se zvečer najdejo polni lokali in klubi za vse okuse. Ob tem moram omeniti, da je mesto v nočnih urah in tudi nasploh zelo varno, saj v svojem polletnem bivanju v Atenah nisem imel niti ene omembe vredne neprijetne izkušnje.

Na Mykonosu

Grčija pa ponuja še mnoge druge kulturne in naravne znamenitosti. Študentje smo si zato sami organizirali številne izlete po centralni Grčiji, Peleponezu ter grških otokih. Tako sem si med drugim ogledal Korint, Šparto, Solun, Delfe, Olimpijo, Meteoro in mnoge druge zanimivosti.

V tujini namreč ne spoznaš le kulture države, v kateri bivaš, ampak skozi druženje s študenti iz ostalih držav spoznaš tudi druge evropske kulture. Prijateljstva, ki jih skleneš, pa so brezčasna. Od mojega študija v Atenah je minilo že tri leta, kljub temu smo s prijatelji iz Aten še vedno v rednih stikih. Študij v tujini je danes dostopen skorajda vsakomur, zato vsem priporočam, da se zanj odločijo, saj se bodo te izkušnje spominjali celo življenje.

" Če si sklenil, da nekaj
zmoreš - potem imaš
zagotovo prav!"

Dogodki

Zgodilo se je...

SPOZNAVNI VEČER ŠTUDENTOV SMERI PODJETNIŠTVO

Zabava je tudi odlična priložnost za sklepanje poslov, prijateljstev...

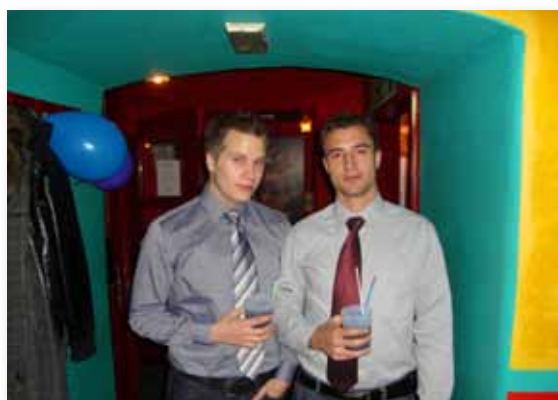
Priprava na »trenutek resnice« - ali so mlajši študentje pripravljeni na vstop v svet podjetništva...

...in za prikaz pravil oblačenja v poslovnem svetu.

Čista desетка :)

Študentke (tudi nekateri študentje) niso mogli mimo dveh čednih »redarjev«, ki sta preverjala...podjetniški potencial :)

SOCIALNO OMREŽJE = THE FACEBOOK

V mesecu januarju smo si ob zaključku prvega semestra, začetku drugega in druženju ob novem letu na pobudo Katedre za podjetništvo in ekonomiko podjetja, študentje podjetništva ogledali film Socialno omrežje v Planetu Tuš Maribor. Po ogledanem filmu smo se »mrežili« in delili mnenja o filmu v baru Planet Tuš Maribor. Zagotovo smo ta dan ob prihodu domov dobili kakšnega prijatelja več na Facebooku.

BLAŽ KOS - vizionarski ekstremist, ki se zaveda pomena ravnovesja

V zimskem semestru nam je g. Blaž Kos predaval o tveganem kapitalu, virih financiranja ob ustanovitvi podjetja in njegovih kasnejših fazah. Njegov moto je: »The will to create.« Meni, da je zunanji svet odsev notranjega, zato je ključ do uspeha nenehna osebna rast. Na predavanju smo z veseljem prisluhnili njegovi razlagi in občutili njegovo neustavljivo energijo in karizmo.

MAJA FERME - poslovni stil oblačenja

Priznana slovenska modna oblikovalka, kreatorka, nam je predavala o poslovnem stilu oblačenja. Povedala nam je, da je oblačilo zelo močen komunikator. Primerena obleka izraža, da posameznik ne samo razume svoja delovna pravila, pač pa jih tudi pravilno izvaja in izraža. S tem, ko upoštevamo nenapisana pravila oblačenja v določenem podjetju, se lažje povežemo z zaposlenimi in le ti nas lažje sprejmejo, obenem pa tako dajemo vtis, da razumemo filozofijo podjetja, njihova pravila in vrednost. Njen nasvet je vredno upoštevati

BOWLING ZA ŠTUDENTE PODJETNIŠTVA

V predavalnici nam predavajo, na bowlingu nas zabavajo... :)

avtorice ■

Tadeja Horvat

Tadeja Rak

Andreja Kolar

študentke Podjetništva

Strokovna ekskurzija

Nemčija, Francija, Velika Britanija 2009

Po dolgih sanjarjenjih, veliko sestankih in nestrpnih pogledih na koledar je končno napočil dolgo pričakovan dan – 25. maj 2009, dan, ko smo se študentje smeri Podjetništvo odpravili na nepozabno desetdnevno ekskurzijo po Evropi.

Čeprav nas je avtobus čakal že v nesramno zgodnjih jutranjih urah, ni bilo videti niti enega samega zaspanega obraza. Vseh 49 »podjetnikov« je imelo na obrazu nasmeh, vsi smo bili polni energije in pripravljeni na najbolj nora doživetja. Po natovorjenih kovčkih in potovalkah (pri čemer se je marsikdo vprašal, če morda ekskurzija ne traja kakšen mesec), smo končno odrinili novim dogodivščinam naproti.

Najprej smo se ustavili v Münchnu, kjer smo imeli priložnost pogledati eno največjih in najbolj konkurenčnih avtomobilskih podjetij – BMW. Ogled je bil fenomenalen – pokazali so nam vrhunsko avtomatizirano proizvodnjo, nas seznanili s poslovanjem podjetja ter nas nato popeljali v prestižen salon, kjer je vsak od nas dobil priložnost sesti v enega izmed razstavljenih lepotcev – bili smo v nebesih.

Drugi dan je sledil ogled Evropskega parlamenta v Strassbourgu z namenom spoznati delovanje, vlogo in pomen parlamenta, pridobili pa smo pomembne informacije s področja varstva človekovih pravic, pristojni vlogi sodišča ter o najnovjših dogajanjih v EU. Ogledali smo si tudi dvorano, v kateri zaseda parlamentarna skupščina, pri tem pa se nikakor nismo mogli upreti skušnjavi, da se ne bi slikali na »stolčkih« in pred vsemi evropskimi zastavami, pred katerimi smo se seveda postavljali kot največji asi.

Po dveh napornih dnevih intenzivnega zbiranja informacij smo si končno privoščili dan, ki bi ga enostavno lahko poimenovali kar »dan zabave«. Po obilnem zajtrku smo se vrnili na avtobus ter

BMW

se odpeljali v največji zabavišni park v Evropi – Europapark, kjer smo z vso vne- mo preizkušali naš pogum na ogromnih vlakih smrti, adrenalin pa nam je v litrih tekkel po žilah. Da, Europapark je bil pravi raj za vse ljubitelje adrenalina in za tiste, ki radi uživajo v otroški razigranosti (ti so bili verjetno bolj navdušeni nad odkrivanjem zakladov v piratskih ladjah in poležavanju na sončku ob odlični kavi).

In že je sledil odhod v najbolj romantično mesto sveta – Pariz, kjer smo ostali štiri dni. Po dolgi vožnji smo končno prispeli in že prvi dan začeli raziskovati najbolj znamenite koticke tega veličastnega mesta in se učili francoskih fraz. Da, Pariz

nima brez razloga vzdevek »mesto zaljubljenec«, saj ponuja ogromno destinacij za romantična potepanja in ogled turističnih atrakcij. Obiskali smo veleposlanštvo in podporne institucije, znamenito podjetje s slovenskimi koreninami Catbriyur, veličastno Notredamsko cerkev, množično obiskan Louvre, seveda pa nismo pozabili tudi na mogočni Eifflov stolp, s katerega smo občudovali sanjsko pokrajino.

In že je napočil sedmi dan, ko smo se odpravili proti težko pričakovanemu Londonu skozi Euro Tunnel. Že nad Parizom smo bili navdušeni, vendar pa je bil London tisti, ki je presešel vsa pričakovanja. To veliko mesto nas je začaralo in mestni vrvež nas je posrkal vase, turistične atrakcije pa so se razkazovale v vsej svoji mogočnosti. London je bil tudi zadnja postaja, kjer smo uživali in do konca izrabili svojo energijo v prekratkih štirih dneh. Obiskali smo prestižno univerzo London Bussines School, kjer smo imeli možnost izprašati predavatelje o učnem sistemu, univerzo v Greenwichu, svetovno znani

Greenwich University

Strokovne ekskurzije

Eifflov stolp - Antonjana Šuc

muzej voščenih lutk Madame Tussauds, British Museum in knjižnico, National Museum, History Museum, Oxford Street, Big Bang, London Eye in še ogromno drugih zanimivosti. V prostem času smo poležavali v mestnih parkih in uživali v sončnih žarkih ter uličnih glasbenikih. Ure so minevale kot minute, a vsaka minuta je bila nepozabna.

V sredo, 3. junija, je napočil dan odhoda proti domu. Z žalostnimi obrazi, a dobrimi občutki smo se vkrcali na letalo in odleteli proti Grazu, kjer nas je čakal avtobus do Maribora. Ekskurzija je bila nepozabno, enkratno doživetje.

Evropski Parlament v Strassbourgu

Pred Eifflovim stolpom

Pri Juretu Bricmanu - Catbriyur

Europapark

Greenwich University

Strokovna ekskurzija

New York, New Haven, Boston 2010

Aprila 2010, smo se študentje smeri Podjetništvo, odpravili na strokovno ekskurzijo v ZDA. V spremstvu predstojnice študijske usmeritve Podjetništvo doc. dr. Karin Širec in asistentke mag. Katje Crnogaj, smo iz dunajskega letališča, poleteli do New Yorškega JFK-ja. Kmalu je sledil prvi sprehod po New Yorških ulicah do Times Squer-a, in obisk muzeja voščenih lutk Madame Tussauds NY. Po fotografiranju z znanimi osebnostmi smo pot nadaljevali do razgledne ploščadi Top of the Rock v Rockefeller centru, kjer smo bili navdušeni nad čudovito nočno panorama mesta, ki nikoli ne spi.

Drugi dan smo se s podzemno zapeljali do Central Parka, kjer smo si ogledali živalski vrt ter slavno Peto avenijo. Obiskali

Anja Šrot:

“Na ekskurziji so mi v posebnem spominu ostale ameriške univerze in ogled banke s skladiščem zlata. Seveda pa ne morem mimo tega, da so se med nami spletle posebne vezi, da smo se še bolj zblížali in da bomo ostali v stikih tudi po končanem šolanju.”

smo Museum of Sience in se po kratki nakupovalni pavzi odpravili do še ene razgledne točke - Empire State Buildinga. Tokrat smo si ogledali New York iz ptičje perspektive še podnevi ter občudovali številne stolpnice, ki strmijo v nebo. Tretji dan – nedelja. Še zadnji trenutki pred delovnim tednom. Preživeli smo ga vsak po svoje. Nekateri so se odpravili po nakupih na Peto avenijo, medtem ko so drugi ostali v hotelu ali pa se napotili na lov za znamenitostmi New Yorka, kjer se nam je pridružil tudi prof. dr. Miroslav Rebernik. Dan smo zaključili z ogledom muzikala Mamma Mia na Broadway-u in si privoščili večerjo v znani restavraciji Planet Hollywood.

V ponedeljek, smo obiskali Columbia Business School, kjer nas je sprejel prof. dr. Murray Low – direktor The Eugene Lang Entrepreneurship centra. Seznanili so nas z vpisnimi pogoji za sprejem na Columbia University in bili smo navdušeni. Popoldne smo se odpravili še na Wall street, kjer smo si ogledali borzo, slavnega bika in Ground Zero. Obiskali smo tudi Federal Reserve Bank of New York, kjer smo spoznali zgodovino denarja in stopili v trezor zlata v vrednosti preko 70 milijard dolarjev iz različnih držav.

Naslednjega dne smo obiskali slovensko podjetnico Lucijo Lučko Klanšek in njenega sina Nika, ki živita in poslujeta na Manhattan-u. Predstavila sta nam svojo življenjsko zgodbo ter nas navdušila s svojim podjetniškim duhom. Po popoldanskem ogledu Kipa svobode in Ellis otoka, smo v večernih urah pripravili

prtljago in z navdušenjem pričakovali naslednji dan, ko nas je pot odpeljala proti New Havenu.

Katja Lipovača:

Visoko, široko in globoko ... Subway na vsakem vogalu takoj ob Hot-dogih ter nepopisne gruče ljudi na Times Squer-u; luči se vijajo kot kače, še za obzorjem, po dolgem in povprek...pa smo samo na Empire State Building-u. To je drug svet, to je Država v mestu, to je New York. Bostonske ulice spominjajo na Maribor, čeprav so zgradbe višje in mogočnejše. Tu bi se dalo živeti. Red line, ki te popelje povsod, tudi do hotela, če se izgubiš - noro, lepo in enkratno. Hvala!

Obiskali smo znamenito Yale University, kjer nam je Shana Schneider, predstavnica podjetniškega inštituta predstavila podporno okolje za podjetniško udejstvovanje študentov. Še zlasti sta se nam vtisnila v spomin študenta, ki sta nam spregovorila o svoji obetavni podjetniški ideji. Po uradnem srečanju smo si v družbi tamkajšnje študentke ogledali kampus, njihovo znamenito knjižnico ter se seznanili s pestrim študentskim doga-

Strokovne ekskurzije

janjem na Yale-u. Pozno popoldne smo prispeli v Boston, kjer smo se po nastanitvi v hotelu odpravili na nočni sprehod po Bostonu do Quincy tržnice.

V četrtek nas je gostil prof. dr. Michael J. Roberts, direktor Arthur Rock Center for Entrepreneurship na Harvard Business School, ki nam je predstavil znamenito case study metodo poučevanja, po kateri slovi Harvard. Popoldne smo preživeli v Cambridgu, kjer smo obiskali tudi MIT Museum in se zvečer odpravili do manjše italijanske restavracije, kjer smo si privoščili prvovrstne testeninske jedi ter večer zaključili v pravem ameriškem karaoke baru.

V petek je sledil obisk Babson Collage-a, ki ima enega najboljših študijskih programov podjetništva. Gostila nas je tamkajšnja profesorica, sicer diplomantka EPF-a, prof. dr. Lidija Polutnik. Po zanimivih predavanjih direktorja Blank Centre of Entrepreneurship in študenta podjetništva, smo si vzeli nekaj časa za ogled kampusa in kosilo v šolski restavraciji. V večernih urah je sledila zabava v tradicionalnem irskem pubu Black Rose, kjer je ob tipični irski glasbi in vzdušju eden izmed sošolcev proslavil svoj rojstni dan.

Zadnji dan, smo izkoristili za daljši sponec ter uspeli opraviti še zadnje nakupe. Čeprav je deževalo, smo prijetno preživeli zadnji dan in Boston ohranili v lepem spominu. Kljub vulkanskemu prahu in nekaj urni zamudi smo z bostonskega letališča srečno prispeli nazaj v Evropo. Ekskurzija, na kateri smo se smejali, na kateri smo uživali, na kateri smo obiskali najprestižnejše univerze tega sveta, na kateri smo nakupovali do izčrpanosti in ekskurzija na kateri smo videli svet preko oceana je nedvomno izkušnja, ki si jo bomo zapomnili za vedno ter izkušnja, ki nas je povezala ne le kot sošolce ampak tudi kot prijatelje.

Obisk na Columbia Business School

Obdani z zelenjem v Central Park-u

Namenjeni na Babson College

Čas za shopping!

Na Top of the Rock

Daša Košec:

Na ekskurziji smo združili uživanje v kozmopolitanskem mestu kot je New York in sproščenost, ki jo nudi Boston. Manhattan nas je očaral s svojo raznolikostjo, pogledom iz Empire State Building-a in neprekinjenim dogajanjem na Time Squer-u. Ogledi svetovno znanih univerz so nas navdušili z motiviranostjo njihovih študentov, Federal Reserve Bank s količino zlata, ki ga imajo shranjenega 15 nadstropij pod zemljo, višek ekskurzije pa smo doživeli med pripovedovanjem življenjske zgodbe gospe Lucije Lučke Klanšek. V teh desetih dneh sem spoznala, da visoko zastavljene cilji niso dosegljivi brez dobro zastavljene strategije osebnega poslovnega razvoja.

Matjaž Vezjak:

Na ekskurziji sem se imel super, saj sem spoznal tudi druge sisteme šolanja in dobil veliko zanimivih nasvetov, ki se jih bom sigurno držal v svoji nadaljnji tako študijski kot tudi poslovni karieri. Hvala vsem bilo je nepozabno!

avtorica ■
Hana Sudar
 študentka Podjetništva

Nabor inovacij se je izvajal v obdobju od meseca junija pa vse do meseca septembra v okviru katerega je JAPTI (Javna agencija za podjetništvo in tuje investicije) prejela kar 176 prijav. Med prijavami so bila zastopana zelo raznolika vsebinska področja. Med najboljše se je na 5. Slovenskem forumu inovacij uvrstilo 55 inovacij, katere so poskušali posamezniki, skupine, podjetja in raziskovalno-razvojne institucije čim bolje predstaviti širši javnosti ter potencialnim investitorjem.

Tematika 5. Forumu inovacij je bila razdeljena v štiri vsebinske sklope (odprti oder, mednarodni program, poslovno-inovacijski program ter program za mlade), ki so potekali vzporedno in so bili namenjeni različnim ciljnim skupinam.

Sama sem se udeležila Mednarodnega programa, ki se je začel ob deseti uri, v sklopu le-tega pa so potekale štiri okrogle mize.

Prvo, na temo Razlika v poslovanju med jugovzhodnimi, vzhodnimi in zahodnimi trgi, je povezoval moderator Blaž Kos (Poslovni angeli Slovenije). Razprava je potekala o načinih vstopa na tuje trge, značilnostih, ki jih moramo poznati, ter ovirah, ki nam to preprečujejo.

Druga okrogla miza, kjer so razpravljali o tem, če je za uspešno globalno komercializacijo intelektualne lastnine pomembna njena zaščita, je bila za obiskovalce tega vsebinskega sklopa še posebej zanimiva, saj je bil udeleženec

5. slovenski forum inovacij

Slovenski forum inovacij je osrednja nacionalna prireditev o inovativnosti, katere namen je javnosti predstaviti najboljše in najbolj perspektivne inovativne izdelke. Letošnje smo se 2. decembra udeležili študentje študijske smeri Podjetništva BU in BV.

le-te najbolj znan slovenski samostojni inovator Peter Florjančič, ki je z nami delil vzpone in padce njegovega uspeha od začetka do danes. To okroglo mizo je povezovala moderatorica dr. Mojca Gabrovšek (BluOliv). Po drugi okrogli mizi je sledil odmor za udeležbo na svečani otvoritvi 5. Slovenskega foruma inovacij, ki je potekala na odprtem odru.

Kot že omenjeno pa je hkrati na odprtem odru potekala tudi predstavitev inovacij. Videti je bilo, da smo se študentje naše fakultete in tudi drugi obiskovalci foruma najbolj zadrževali pri ogledu slednjih ali zgolj z zanimanjem poslušali njihove predstavitve. Nekatere izmed spodaj naštetih inovacij so bile razstavljene tudi na prizorišču odprtega odra.

- Modularni vzglavnik Leticia, Maremico d.o.o.
- Inovativne bankomatne blagajne odporne proti eksplozijam plina v njihovi notranjosti, Primat d.d.
- Podvodna svetilka za potapljače, Tomaž Pevc

Oseбно mi je bila najbolj zanimiva inovacija PowerArt Cello - električni violončelo, saj sem tudi sama glasbenica in se mi zdijo inovacije na tem področju zelo pomembne.

Ob treh se je nadaljevala razprava o Internacionalizaciji v času krize: korakih vstopa na tuje trge na praktičnih primerih, ki ji je sledil svečan govor predsednika vlade Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Začeli smo z moderatorjem Blažem Kosom, končali pa prav tako z njegovo prisotnostjo na okrogli mizi z naslovom Kako se uveljaviti na globalnih trgih. Udeleženci okrogle mize so menili, da je za vstop na globalne trge zelo pomemb-

PowerArtCello – električni violončelo

no, da poznamo lastnosti trga, ki ga želimo osvojiti, da smo močno prepričani vase in svoje sposobnosti, kar so nam pokazali tudi na primerih.

Predsednik vlade Borut Pahor

Po koncu napornega, ampak poučnega dne, smo se odpravili domov. Forum inovacij nam je pokazal, da lahko vsak uspe, če se dovolj trudi in verjame v svojo idejo, ter nam dal napotke na kakšen način nam to lahko uspe. Sama se strinjam z ministrico za gospodarstvo, mag. Darjo Radič, ki pravi: »Inovativnost je odgovor.«

- Svetovna raziskava GEM
- Metodologija GEM
- Slovenski GEM tim
- Inštitut IPMMP
- GEM poročila
- Sponzorji

GEM

Svetovna raziskava GEM - **Global Entrepreneurship Monitor** je longitudinalni raziskovalni projekt, ki preučuje odnose med podjetniško aktivnostjo in nacionalno ekonomsko rastjo. Raziskava GEM se je pričela izvajati v letu 1999, Slovenija pa v njej sodeluje od leta 2002.

NEWS

Znani prvi rezultati GEM 2010

V Washingtonu je neprofitni akademski konzorcij danes predstavil prve rezultate svetovne raziskave podjetništva v 59 državah v letu 2010, Global ...

[More >](#)

Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij

Ekonomsko - poslovna fakulteta UM, Razlagova 14
2000 Maribor, Slovenija
Tel: +386 2 22 90 254
Fax: +386 2 25 16 681
Email: ipmmp@uni-mb.si

Izšel je GEM Slovenija 2009: Slovensko podjetništvo v letu krize

V okviru mednarodnega raziskovalnega projekta Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je v zbirki »Slovenski podjetniški observatorij« izšla ...

[More >](#)

Izšel je GEM 2008

V okviru mednarodnega raziskovalnega projekta Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je v zbirki »Slovenski podjetniški observatorij« izšla ...

[More >](#)

www.gemslovenia.org

odkrivamo in razvijamo potencialne za ustvarjalnost in podjetnost

odkrivamo in razvijamo potencialne
za ustvarjalnost in podjetnost

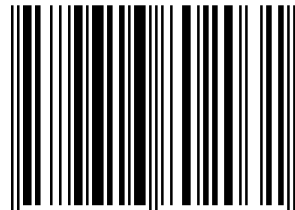

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

ISBN 978-961-6802-03-1

9 789616 802031 >

odkrivamo in razvijamo potencialne
za ustvarjalnost in podjetnost